

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2014. godinu**

**Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902, fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: info@komvp.gov.ba; Web: www.komvp.gov.ba**

Sadržaj

I – Uvod	3
II - Regulatorni okvir i nadležnosti	4
II 1. Saradnja sa drugim nadležnim organima i organizacijama.....	5
III - Emisije i emitenti vrijednosnih papira	6
IV – Promet na tržištu vrijednosnih papira i ovlašteni učesnici...	8
IV 1. Promet na Sarajevskoj berzi	8
IV 2. Prijenosi u Registru vrijednosnih papira	18
IV 3. Prijenosi naslijeđivanjem i darovanjem	19
IV 4. Izvanberzanska kupoprodaja	21
IV 5. Profesionalni posrednici na tržištu	23
IV 6. Banke koje obavljaju skrbničke i depozitarske poslove u prometu i emisiji vrijednosnih papira	24
IV 7. Preuzimanja dioničkih društava	25
V - Društva za upravljanje i investicijski fondovi	28
V 1. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2014. godini	28
V 2. Poslovanje investicijskih fondova u 2014. godini.....	32
V 3. Upravni postupci i registar fondova	45
VI - Objavljivanje finansijskih izvještaja	47
VII – Nadzor	47
VIII - Normativne aktivnosti	49
IX – Programski ciljevi za 2015. godinu	51

Izveštaj o radu Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu

I – Uvod

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98, 36/99, 33/04 i 92/13), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina. Trenutno, zbog odlaska jednog člana u penziju i prelaska jednog člana na drugo zaposlenje, Komisija ima zakonom utvrđen kvorum od predsjednika i dva člana. Zbog isteka mandata Komisija se blagovremeno, u više navrata, pisano obratila nadležnim federalnim organima i tražila da se izvrši razrješenje i imenovanje članova Komisije, zbog isteka mandata, ali to nije učinjeno.

U cilju prevazilaženja ove situacije koja je ozbiljno ugrožavala funkcionisanje tržišta kapitala Komisija se urgentno obratila nadležnim zakonodavnim i izvršnim organima Federacije BiH i OHR-u. U novembru 2013. godine na prijedlog Vlade Federacije BiH, Parlament Federacije BiH usvojio je Autentično tumačenje člana 5. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire objavljeno u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 92/13, od 22. 11. 2013. godine, čime je omogućen kontinuitet odlučivanja Komisije do konačnog imenovanja novih članova na osnovu raspisanog konkursa. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta Zakona i primjenjuje se od stupanja na snagu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire iz 1998. godine. Nadležni sudovi u postupcima povodom akata Komisije primjenjuju navedeno Autentično tumačenje Zakona, odnosno integralni tekst Zakona.

Posljedice ekonomske i finansijske krize odrazile su se na pad prometa na tržištu kapitala i slabljenje interesa domaćih i stranih investitora za ulaganje u vrijednosne papire. Kriza na tržištu uticala je i na otežano poslovanje učesnika na tržištu, smanjenje obima poslova i prestanak rada pojedinih brokerskih kuća. Tržište kapitala karakteriše nedovoljna ponuda kvalitetnog tržišnog materijala, mala ponuda i potražnja koja se reflektira na slab promet vrijednosnih papira u pogledu obima i vrijednosti ostvarenog prometa na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira.

Na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine uspostavljene su institucije, potrebna infrastruktura i regulativa koja omogućava funkcionisanje tržišta. Tržište kapitala se još uvijek nalazi u fazi tranzicije i nedovoljne razvijenosti, a uzroci su mali obim prometa, nedostatak investitora na tržištu, nedovoljna javna ponuda vrijednosnih papira zbog nerazvijenosti realnog sektora privrede i zastoj procesa privatizacije, te podijeljenost tržišta na entitete.

Ponuda tržišnog materijala i vrijednosnih papira je ograničena na dionice privrednih društava, a zatim na državne obveznice, odnosno obveznice Federacije, koje su emitovane po osnovu unutrašnjeg duga i stare devizne štednje. Emisije novih vrijednosnih papira, posebno emisije javnom ponudom dionica u svrhu finansiranja novih projekata, poslovanja i razvoja dioničkih društava, su rijetke. Interes dioničkih društava za pribavljanje dodatnog kapitala putem emisija novih dionica je nedovoljan, više su okrenuti finansiranju putem kreditiranja kod banaka, a sve to ukazuje na bankocentričnost našeg tržišta kapitala. Registracija i promet vrijednosnih papira funkcionišu u potpunosti elektronskim putem u dematerijalizovanom obliku, uz informatičku podršku. U tom smislu uspostavljeni su elektronski sistemi trgovanja na berzi, registracije emitentata u Komisiji i registracije vrijednosnih papira i njihovih vlasnika u Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH. U registru emitentata vrijednosnih papira upisana su 629 emitenta. Pored toga, kao emitenti vrijednosnih papira vode se tri općine i 11 zatvorenih investicijskih fondova. Na dan 31.12.2014. godine broj domaćih vlasnika vrijednosnih papira iznosi 333.846, a stranih fizičkih i pravnih lica 5.008. Ukupno broj

vlasnika vrijednosnih papira pravnih i fizičkih lica registrovanih u Registru vrijednosnih papira iznosi 338.854.

Nedostaci na tržištu vrijednosnih papira su ograničena ponuda različitih vrsta vrijednosnih papira, nedovoljan interes investitora i nelikvidnost. Ukupan promet na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira u 2014. godini iznosio je 618.943.522,61 KM, što je više za 152,39% u odnosu na vrijednost ostvarenu u 2013. godini. Zbog navedenih problema i nedovoljnog prometa došlo je do teškoća u poslovanju i reduciranja aktivnosti na tržištu, smanjenja broja brokerskih kuća, njihovih poslovnih jedinica i broja uposlenih.

U oblasti industrije fondova i kolektivnog investiranja u Federaciji BiH je osnovano 11 zatvorenih fondova i sedam otvorenih investicijskih fondova, kojima upravlja 12 društava za upravljanje fondovima. Ukupan broj dioničara fondova na dan 31.12.2014. godine iznosi 201.024. Iz podataka o poslovanju prezentiranih u izvještaju može se zaključiti da je deset društava za upravljanje poslovalo pozitivno, a dva društva negativno. Dva zatvorena fonda i četiri otvorena fonda ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je devet zatvorenih fondova, kao i tri otvorena fonda poslovalo negativno. Društva za upravljanje fondovima nedovoljno su angažovana kao aktivni portfelj menadžeri u fondovima kojima upravljanju iako glavninu prihoda ostvaruju od provizije za upravljanje. Mjereno osvarenim finansijskim rezultatima DUF-ova, koji prije svega zavise od obavljanja njihove osnovne djelatnosti-upravljanja imovinom investicijskih fondova sa ciljem povećanja neto vrijednosti imovine fondova, a od koje zavise ostvareni poslovni prihodi DUF-ova i dalje je prisutan pad i stagnacija aktivnosti društava.

Nadzor tržišta vrijednosnih papira obuhvata kontrolisanje rada profesionalnih posrednika i drugih učesnika na tržištu kapitala, praćenje prometa dionica, postupanje po žalbama pravnih i fizičkih lica u vezi prometa i prijenosa vrijednosnih papira, registracije i prijenosa dionica i zaštite prava dioničara. U toku 2014. godine obavljani su redovni i vanredni nadzori kod profesionalnih posrednika, društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, nadzor banaka depozitara, banaka koje obavljaju poslove skrbnika vrijednosnih papira, te nadzori Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH i Sarajevske berze.

II - Regulatorni okvir i nadležnosti

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava.

Shodno navedenim zakonima, osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu kapitala: Registar vrijednosnih papira, Sarajevska berza-burza, brokerske kuće, brokeri/dileri, investicijski savjetnici, društva za upravljanje fondovima i fondovi, banke ovlaštene za obavljanje poslova depozitara i skrbnika na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira, registra fondova, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje tendera za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima, praćenje obaveze objavljivanja izvještaja o finansijskom poslovanju dioničkih društava, zaštitu prava dioničara i dr.

U novembru 2013. godine na prijedlog Vlade Federacije BiH, Parlament Federacije BiH usvojio je Autentično tumačenje člana 5. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, čime je omogućen kontinuitet odlučivanja Komisije do konačnog imenovanja novih članova na osnovu raspisanog konkursa. Po konkursu raspisanom u novembru 2013. godine nadležni organi Federacije BiH nisu

okončali proceduru imenovanja kandidata. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta Zakona i primjenjuje se od stupanja na snagu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire.

U Komisiji se vode posebni registri i to: registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira; registar fondova u koji se upisuju društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi. Pored toga, vodi se registar izdatih dozvola pravnim licima koja imaju dozvole za obavljanje poslova posredovanja na tržištu vrijednosnih papira-brokerske kuće, poslova depozitara i skrbnika i poslova agenta emisije. Registar dozvola za fizička lica sadrži dozvole izdate brokerima/dilerima i investicijskim savjetnicima.

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovníkom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično. Komisija za vrijednosne papire, u proteklom periodu od 2004. do 2014. godine održala je ukupno 427 sjednica, od toga u 2014. godini 32 sjednice. Na dnevnim redovima sjednica Komisije najveći broj pitanja odnosi se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku. Odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Unutrašnja organizacija i način rad uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji tako da se organizacijska struktura sastoji od sektora: Sektor za praćenje emisije vrijednosnih papira, Sektor za regulaciju tržišta kapitala, Sektor za investicijske fondove i Sektor za nadzor i Sekretarijata Komisije. Iako su prema unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji planirana 32 uposlenika, u Komisiji je zaposleno ukupno 19 uposlenika, od toga 16 uposlenika i tri člana Komisije.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti Komisija je u 2014. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 350 zahtjeva, od toga je riješeno 332 ili 95%, a za ostale predmete podnesene koncem godine procedura rješavanja je u toku, te je postignut visok procenat riješenih predmeta. Redovno su razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, razmatrana pitanja u pripremi za sjednice Komisije i druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

U svrhu primjene Zakona o privrednim društvima, Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, regulisanja tržišta, emisije i prometa vrijednosnih papira i poslovanja učesnika na tržištu kapitala, Komisija je donijela potrebne podzakonske propise, pravilnike, uputstva i odluke. U proceduri donošenja podzakonskih propisa kojima se regulišu uslovi i način poslovanja učesnika na tržištu kapitala, primjenjuje se praksa da se nacrti propisa prethodno dostavljaju na raspravu učesnicima na tržištu. Objavljivanje propisa i akata vrši se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na web stranici Komisije.

U skladu sa međunarodnim principom neovisnosti regulatora i Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira isključivo prihodima od naknada ostvarenih iz djelatnosti Komisije, bez finansiranja iz sredstava budžeta-proračuna. Naknade i takse za obavljanje poslova i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica, te za vršenje nadzora, regulisane su Odlukom o tarifi naknada. Planiranje prihoda i rashoda utvrđuje se godišnjim Finansijskim planom.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na web stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije BiH i Ombudsmen/Ombudsman o postupanju po ovom Zakonu. U prošloj godini riješeno je u zakonskom roku svih 20 zahtjeva pravnih i fizičkih lica za pristup informacijama, kojima raspolaže Komisija. U svrhu transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internet stranicama Komisije, Registra i Sarajevske berze.

II 1. Saradnja sa drugim nadležnim organima i organizacijama

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta, koje nadziru tržište kapitala i koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a završena je procedura pristupanja Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala (MMoU). Multilateralni sporazum o razmjeni informacija na tržištu kapitala omogućuje regulatorima iz cijelog

svijeta razmjenu informacija i pružanje pomoći u nadziranju tržišta i vođenju istraga o transakcijama. U skladu sa procedurama MMoU Komisija je u više navrata razmjenila informacije i podatke sa regulatorima tržišta kapitala Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Republike Turske, Luksemburga i Kajmanskih otoka. Ostvarena je značajna saradnja sa institucijama nadležnim za regulisanje tržišta kapitala u regionu, kroz razmjenu informacija i iskustava, te posebno zaključivanjem Memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija sa komisijama za vrijednosne papire Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Rumunije, Turske, Grčke i Malezije. Komisija je učestvovala na regionalnim konferencijama regulatora tržišta vrijednosnih papira na kojima je razmatrana inicijativa za poboljšanje saradnje. Koncem novembra 2011. godine regulatori tržišta kapitala iz regiona (Slovenije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije i BiH) potpisali su Deklaraciju o saradnji. U okviru saradnje sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Komisijom Brčko Distrikta, vrši se razmjena informacija i saradnja na kontrolisanju učesnika na tržištu u cilju ostvarivanja nadzorne funkcije.

Redovno se odvija saradnja sa nadležnim organima države i entiteta u razmjeni informacija i pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanju sa propisima Evropske Unije. Komisija u skladu sa svojim nadležnostima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma saraduje sa nadležnim državnim organima i u Radnoj grupi za sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kroz razmjenu informacija i učešćem u izradi izvještaja o napretku po zahtjevu Tima za evaluaciju Moneyvala. Takođe, Komisija u provođenju nadzora i drugih aktivnosti saraduje sa nadležnim tužilaštvima i sudovima u prikupljanju informacija i dokumentacije potrebnih za provođenje istražnih radnji. Radi unapređenja saradnje sa drugim regulatorima u zemlji u protekloj godini potpisan je Sporazum o saradnji i razmjeni informacija sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

III - Emisije i emitenti vrijednosnih papira

Komisija vodi registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva, prije upisa u sudski registar i Registar vrijednosnih papira. Registar emitenata se vodi u elektronskom sistemu. Emitenti vrijednosnih papira mogu biti privredna društva, banke, osiguravajuća društva, zatvoreni investicijski fondovi, te nadležni organi države, entiteta, kantona ili općine u skladu sa posebnim zakonom.

Prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Zakonu o privrednim društvima, emisije novih vrijednosnih papira mogu se vršiti javnom ponudom putem objavljivanja prospekta vrijednosnog papira i zatvorenom ponudom bez objavljivanja prospekta. Obadvije vrste emisije vrijednosnih papira odobrava Komisija u skladu sa zakonom i Pravilnikom o emisiji vrijednosnih papira. Na primarnom-emisionom tržištu emisije novih dionica se pretežno provode putem zatvorene prodaje unaprijed poznatim kupcima, dok su javne emisije nedovoljno prisutne na tržištu.

Korporativne radnje, koje su na svojim skupštinama dioničara realizirala dionička društva najčešće su vezane za smanjenje ili povećanje osnovnog kapitala društava i spajanje dionica radi promjene nominalne vrijednosti dionica.

U registar emitenata kod Komisije, sa koncem 2014. godine upisano je 629 emitenata, i to 591 privredno društvo, 38 banaka i osiguravajućih društava. Pored toga, kao emitenti vrijednosnih papira vode se tri općine i 11 zatvorenih investicijskih fondova. U 2014. godini u registar emitenata kod Komisije upisana su tri nova emitenta i to jedno dioničko društvo koje je promijenilo oblik iz d.o.o. u d.d., te dva društva oblika d.o.o. koja su izvršila emisiju obveznica. Po zahtjevima pravnih lica emitenata vrijednosnih papira na rješavanju u upravnom postupku bio je 241 predmet.

Pored, u tabeli navedenih predmeta u Registru emitenata kod Komisije, riješeni su zahtjevi i izvršeno je evidentiranje promjena u upravi ili firmi društva za 74 društva. Za sve navedene promjene izdati su novi izvodi iz registra emitenata. Rješavanje zahtjeva emitenata je ažurno i u skladu sa zakonskim rokovima.

Tabelarni prikaz rješavanja predmeta u upravnom postupku

Vrsta rješenja	Zaprimljeno	Riješeno	Positivno	Negativno	Obustava/ odbacuje se	Otklanjanje nedostataka
Promjena podataka o članovima NO	182	161	144	16	1	21
Emisija obveznica	3	3	3	-	-	-
Smanjenje osnovnog kapitala	14	14	13	1	-	-
Povećanje osnovnog kapitala – javna emisija						
Odobrenje zatvorene prodaje	7	7	6	1	-	-
Povećanje osnovnog kapitala po Z.E.	6	6	6	-	-	-
Povećanje osnovnog kapitala iz V.S.	5	5	4	1	-	-
Sticanje vlastitih dionica	5	4	4	-	-	1
Brisanje vlastitih dionica	1	1	1	-	-	-
Promjena oblika iz d.o.o. u d.d. / upis u registar emitenata	1	1	1	-	-	-
Promjena oblika iz d.d. u d.o.o	4	4	4	-	-	-
Upisi u registar	3	3	3	-	-	-
Brisanje iz registra	4	4	4	-	-	-
Konverzija - spajanje dionica	3	3	3	-	-	-
Konverzija - podjela dionica	1	1	1	-	-	-
Obustava postupka	5	5	5	-	-	-
Obnova postupka	2	-	-	1	-	1

Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	591	93,95	9.032.784.110,87	86,16
Banke i osiguravajuća društva	38	6,05	1.450.700.167,50	13,84
Ukupno	629	100,00	10.483.484.278,37	100

U izvještajnom periodu emitenti su u 15 navrata podnosili zahtjeve za odobrenje smanjenja osnovnog kapitala od čega je 14 zahtjeva pozitivno riješeno, a jedan je odbijen. Zahtjeve za odobrenje smanjenja kapitala su podnošena samo od strane privrednih društava.

Smanjenje osnovnog kapitala u KM

Privredna društva (d.d.)	49.266.980,20 KM
Banke i osiguravajuća društva	22.418.312,00 KM
Ukupno	71.685.292,20 KM

Osim navedenog Komisija je po službenoj dužnosti ili po prijavi društava izvršila brisanje šest emitenata iz Registra, te je po tom osnovu smanjen iznos upisanog kapitala u registru emitenata za ukupno 32.177.672,40 KM. Ukupan iznos registrovanog kapitala povećan je i po osnovu upisa tri nova emitenata u registar kod Komisije.

Povećanje ukupnog osnovnog kapitala po osnovu upisa novih emitenata u Registar kod Komisije

Privredna društva d.d. i d.o.o.	6.082.628,80 KM
---------------------------------	-----------------

Smanjenje ukupnog osnovnog kapitala upisanog u Registar kod Komisije po osnovu brisanja iz registra emitenata

Privredna društva (d.d.)	32.177.672,40 KM
--------------------------	------------------

U 2014. godini izvršeno je šest povećanja osnovnog kapitala po osnovu prethodno odobrene zatvorene prodaje, a zaprimljeno je i pet zahtjeva za odobrenje povećanja kapitala iz vlastitih sredstava povećanjem nominalne vrijednosti dionica, od čega su četiri zahtjeva riješena pozitivno.

U 2014. godini ukupno povećanje kapitala emitenata po osnovu emisije u registru kod Komisije iznosi 139.721.823,00 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je ukupno povećanje kapitala iznosilo 37.134.243,70 KM, zabilježen je pozitivan trend, odnosno u 2014. godini je emitovano 102.587.579,30 KM više kapitala nego u 2013. godini.

Povećanje osnovnog kapitala po osnovu zatvorene emisije

Privredna društva (d.d.)	98.804.211,00 KM
Banke i osiguravajuća društva	40.917.612,00 KM
Ukupno	139.721.823,00 KM

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava

Privredna društva (d.d.)	1.999.004,00 KM
Banke i osiguravajuća društva	7.286.400,00 KM
Ukupno	9.285.404,00 KM

Provedene su aktivnosti na usklađivanju i ažuriranju registra emitenata, te izdata 52 upozorenja emitentima radi usklađivanja podataka u registru. Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica izdato je 15 izvoda iz registra emitenata. Značajan obim poslova se odnosi na odgovore na tužbe, izdavanje izvoda iz registra, odgovore na upite ili davanje mišljenja. Tako su po zahtjevima pravnih i fizičkih lica data 42 odgovora na različite upite. U postupku rješavanja zahtjeva izdato je 40 akata o otklanjanju nedostataka. Izvršeno je ažuriranje podataka u registru emitenata i kontrola trajanja mandata članova nadzornog odbora za sve emitente u registru.

Po zahtjevima nadležnih sudskih i drugih organa dostavljena je dokumentacija Pravobranilaštvu/pravobraniteljstvu, Finansijskoj policiji, SIPI i tužilaštvu BiH, odgovor Federalnom ministarstvu energije rudarstva i industrije povodom ponovo sazvane skupštine Bosnalijek d.d. Sarajevo, odgovori na tužbe u upravnim sporovima.

IV – Promet na tržištu vrijednosnih papira i ovlaštene učesnici

U oblasti prometa na tržištu vrijednosnih papira, proteklu godinu karakterizirao je rast ukupnog prometa, uključujući vrijednost emisija dužničkih vrijednosnih papira, na Sarajevskoj berzi.

Interesovanje emitenata za uvrštavanje na kotaciju na berzi je slabo i pored prednosti koje bi trebao imati ovaj segment tržišta, a broj emitenata na kotaciji je u stagniranju. Ukupan broj vlasnika vrijednosnih pravnih i fizičkih lica registrovanih u Registru vrijednosnih papira iznosi 344.790, od toga domaćih vlasnika vrijednosnih papira 339.238, a stranih vlasnika vrijednosnih papira 5.552.

IV 1. Promet na Sarajevskoj berzi

U 2014. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 618.943.522,61 KM, što čini 51,38% od ukupnog prometa koji je ostvaren na dvije berze u BIH. U sklopu 7.717

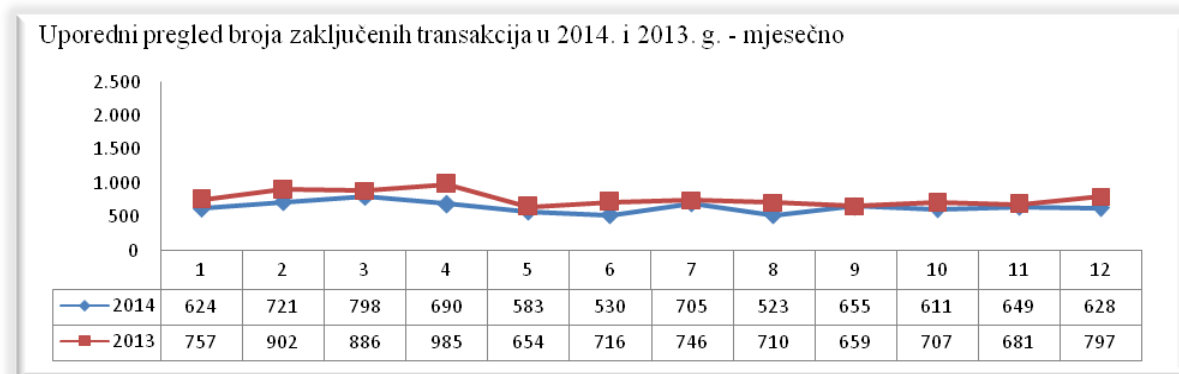

transakcija prometovano je 53.568.873 vrijednosnih papira. Putem Sarajevske berze-burze, uspješno je okončano 16 primarnih emisija u ukupnom iznosu od 379.168.193,57 KM i to 12 emisija trezorskih zapisa Federacije BiH u vrijednosti 238.808.863,51 KM, 3 emisije obveznica Federacije BiH u vrijednosti 139.944.330,06 KM, te jedna emisija obveznica emitenta Massimo Holding d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 415.000,00 KM.

Tabelarni prikaz prometa na SASE u 2014. godini

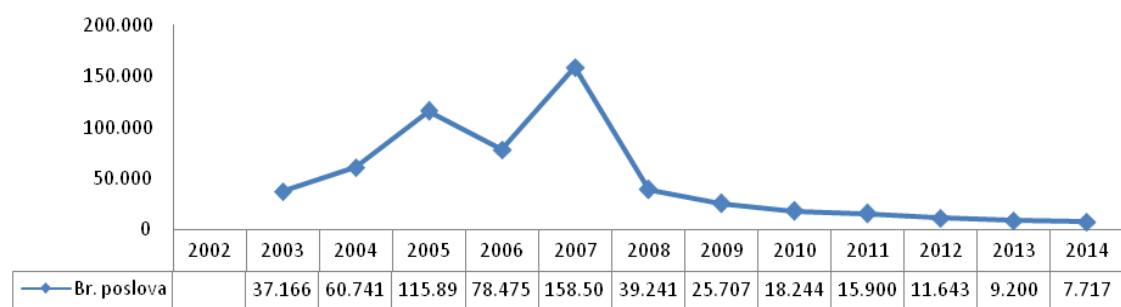
Mjesec	Broj transakcija	Broj v.p.	Vrijednost
Januar	624	3.526.559	5.098.608,06
Februar	721	3.674.929	41.173.629,93
Mart	798	7.195.652	57.074.967,61
April	690	4.818.304	43.457.236,07
Maj	583	3.742.254	110.848.284,10
Juni	530	4.789.448	43.175.708,41
Juli	705	3.800.994	38.522.840,55
Avgust	523	1.574.952	26.618.372,32
Septembar	655	3.687.564	106.118.430,05
Oktober	611	9.224.034	67.059.604,04
Novembar	649	5.227.351	28.556.943,07
Decembar	628	2.306.832	51.238.898,40
UKUPNO	7.717	53.568.873	618.943.522,61

U 2014. godini najveća vrijednost prometa ostvarena je u maju i septembru mjesecu. kad su u ključnu ulogu imale javne emisije obveznica i trezorskih zapisa Federacije BiH (89.525.361,76 KM). U martu mjesecu 2014. godine zabilježen je i najveći broj zaključenih transakcija (798 transakcija), dok je najveća količina trgovanih vrijednosnih papira kao i prethodne godine zabilježena u oktobru mjesecu (9.224.034 vrijednosnih papira). Grafikon pokazuje različit trend mjesečnih kretanja broja zaključenih transakcija u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu. Broj zaključenih transakcija bio je veći u prvih četiri mjeseca 2013. godine, dok je u narednim mjesecima do kraja godine broj zaključenih transakcija varirao.

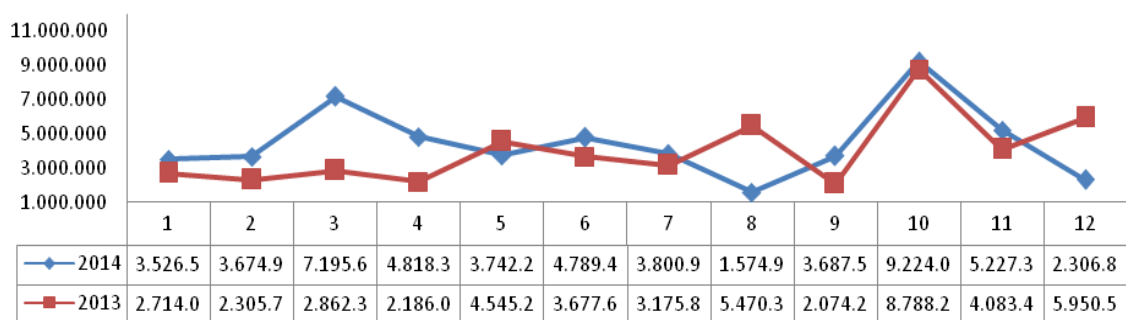
Ukupan broj zaključenih transakcija u 2014. godini za 16,12% je manji u odnosu na 2013. godinu. Prosječan broj transakcija u 2014. godini iznosio je 643 transakcije, u 2013. godini 767 transakcija, a u 2012. godini 970 transakcija. Broj zaključenih transakcija u 2014. godini je najmanji u posljednjih 11 godina, odnosno od kada je uspostavljeno tržište kapitala u Federaciji BiH.

Grafički prikaz broj zaključenih transakcija za period 2002. - 2014. g.

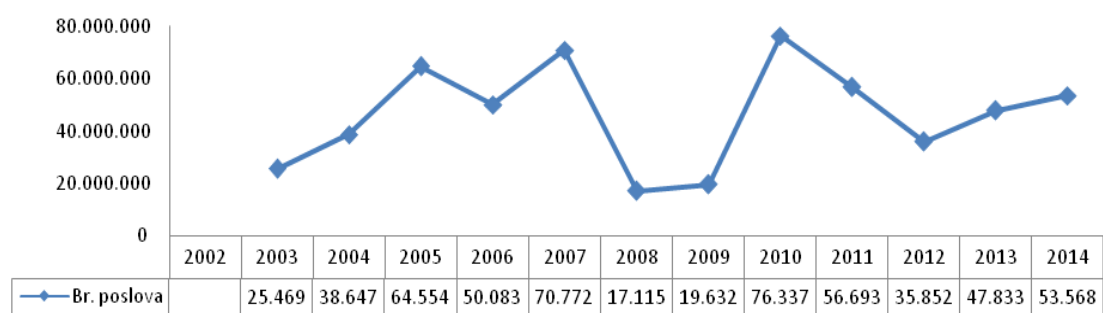
U nastavku se daje pregled količine trgovanih vrijednosnih papira.

Uporedni pregled količine trgovanih v.p. za 2014. i 2013. g. - mjesečno

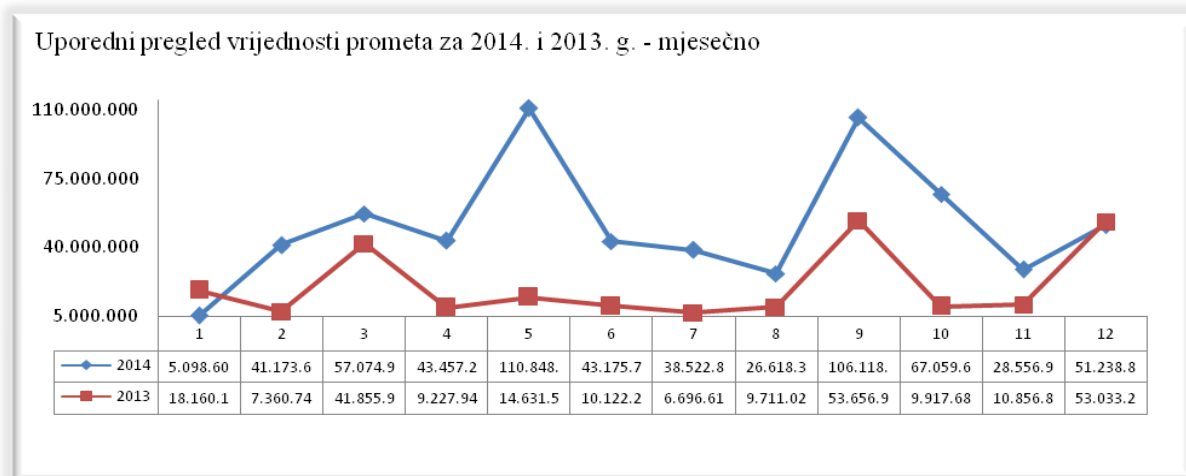
Uporedni prikaz količine vrijednosnih papira kojom je trgovano u 2014. i 2013. godini pokazuje znatno veću količinu kojom je trgovano u 2014. godini. U 2013. godini trgovano je sa 11.981.524 vrijednosnih papira više u odnosu na 2012. godinu ili za 33,42%. U izvještajnom periodu broj trgovanih vrijednosnih papira je za 11,99% veći u odnosu na 2013. godinu. Prosječan broj trgovanih vrijednosnih papira iznosio je 4.464.073 vrijednosnih papira što je za 477.935 vrijednosnih papira više nego prošle godine. Mjesečna količina trgovanih vrijednosnih papira u velikoj mjeri je uslovljena trgovinom obveznicama Federacije BiH. Mala nominalna vrijednost obveznica i značajne količine koje su pripale vlasnicima istih po osnovu izmirenja obaveza Federacije BiH za staru deviznu štednju i ratnu štetu imaju za posljedicu trgovinu istim kroz mali broj transakcija u znatnim količinama sa malom vrijednosti ostvarenog prometa.

Grafički prikaz broja trgovanih v.p. za period 2002. - 2014. g.

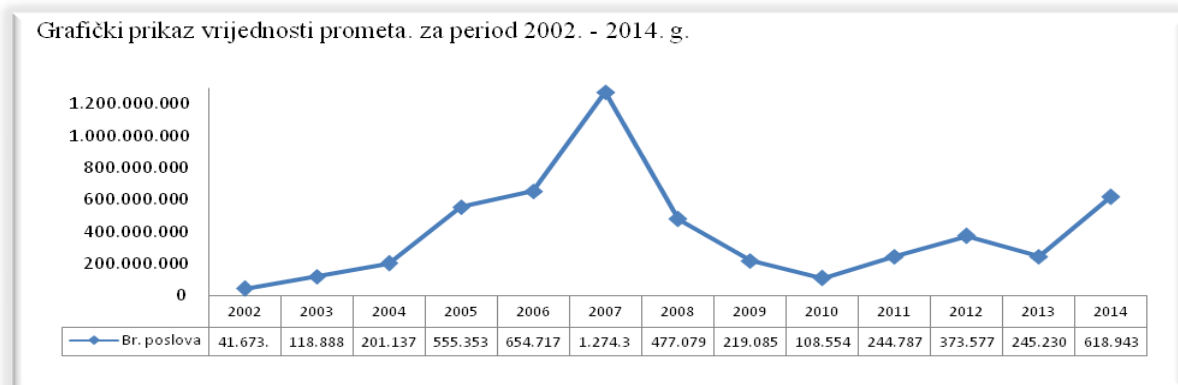

Nakon velikog pada svih parametara trgovanja u 2008. godini, pa i broja trgovanih vrijednosnih papira, u 2009. godini zabilježen je rast ukupnog broja trgovanih vrijednosnih papira zahvaljujući trgovini obveznicama Federacije BiH koje su po prvi put emitovane i uvrštene u trgovanje. Povećanje broja vrijednosnih papira kojima je trgovano u 2014. godini u odnosu na 2013.

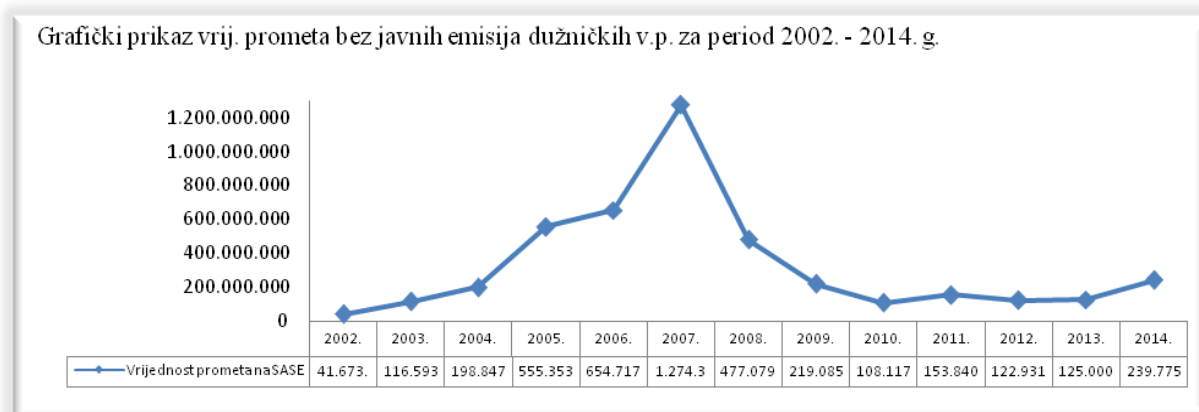
godinu odrazilo se na povećanje vrijednosti ostvarenog prometa. Vrijednost realizovanog prometa u 2014. godini veća je za 152,39% u odnosu na prethodnu godinu. Nakon što je kontinuirano vrijednost prometa smanjivana od 2008. godine, u 2011. i 2012. godini došlo je do porasta, da bi u 2013. godini vrijednost prometa značajno pala. Prosječna mjesečna vrijednost prometa iznosila je 51.578.627 KM, što predstavlja povećanje prosječne vrijednosti prometa za 31.142.723 KM.

Prikaz vrijednosti ostvarenih prometa po godinama za posljednjih 13 godina daje se u sljedećem grafikonu.

Povećanje vrijednosti prometa u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu je značajno i u najvećoj mjeri posljedica veće vrijednosti primarnih emisija u posljednjih pet godina. Ukoliko bi iz vrijednosti prometa isključili vrijednost emisija dužničkih vrijednosnih papira, vrijednost prometa u 2014. godini bila bi veća od ostvarene u 2013. godini za 91,82%.

Iz prezentiranih parametara koji se odnose na duži period može se zaključiti da je promet na Sarajevskoj berzi, kada se iz prometa izuzmu vrijednosti primarnih emisija dužničkih vrijednosnih papira, u posljednje tri godine skoro jednak periodu od 2002 - 2004. godine, dakle periodu početka rada Sarajevske berze i tržišta kapitala u Federaciji BiH. Ukupan godišnji broj transakcija od 7.717 predstavlja 643 transakcija mjesečno. To predstavlja 64 transakcije mjesečno po profesionalnom posredniku (njih 10 koji su obavljali brokerske poslove), odnosno 3 transakcije dnevno po profesionalnom posredniku (20 dana u kojima se trgovalo prosječno mjesečno). U prosjeku je kroz tri transakcije dnevno po profesionalnom posredniku trgovano sa 22.320 vrijednosnih papira u vrijednosti od 257.893 KM. Ukoliko bi se iz vrijednosti prometa isključile vrijednosti primarnih emisija vrijednosnih papira, prosječna dnevna vrijednost ostvarenog prometa po profesionalnom posredniku iznosila bi 99.906 KM. Na promet ostvaren kroz zaključene transakcije na SASE (berzanski promet) otpada 86,46% ukupne vrijednosti prometa, dok se ostatak od 13,54% odnosi na vrijednost prometa vanberzanskih transakcija koje su prijavljene Berzi. U odnosu na prethodnih nekoliko godina, značajno je povećano učešće vanberzanskog prometa (u 2013. g. iznosilo svega 1,27%).

Tabelarni prikaz prometa po načinu ostvarenja u 2014. godini

	Vrijednost prometa		Br. dionica		Broj transakcija	
	KM	%	br.	%	br.	%
Na berzi	535.110.664	86,46%	52.017.341	97,10%	7.613	98,65%
Van berze	83.832.858	13,54%	1.551.532	2,90%	104	1,35%
Ukupno:	618.943.523		53.568.873		7.717	

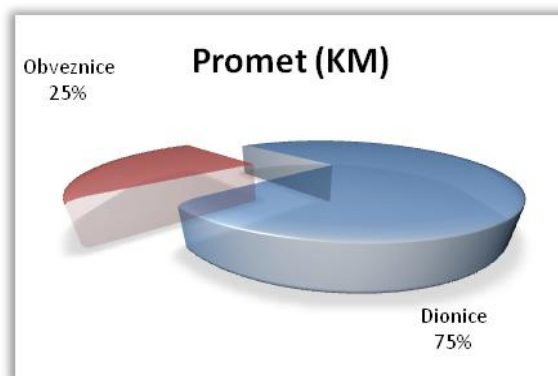
Po vrsti trgovine, u 2014. godini u okviru prometa preko Sarajevske berze (BTS Trgovina) na promet po osnovu primarne trgovine otpada 61,26% ukupne vrijednosti prometa (berzanska i vanberzanska vrijednost), redovan promet 17,91%, promet po osnovu vanrednih i posebnih aukcija sa 7,28%. Vanberzanski promet čini svega 0,10% ukupne vrijednosti prometa, dok se na prijavljene realizovane pakete dionica odnosi 13,44%. U broju realizovanih transakcija, dominantna je pozicija redovnog berzanskog prometa (96,37% učešća u ukupnom broju realizovanih transakcija). Redovan promet, praćen učešćem vanrednih i posebnih aukcija, najznačajniji je u domenu broja trgovanih vrijednosnih papira.

Tabelarni prikaz prometa po vrsti trgovine u 2014. godini

Promet po vrstama trgovine	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
	KM	%	br.	%	br.	%
<i>BTS Trgovina</i>						
Redovna berzanska trgovina	110.861.032	17,91%	45.359.440	84,67%	7.437	96,37%
Vanredne i posebne aukcije	45.081.438	7,28%	6.489.751	12,11%	14	0,18%
Primarna trgovina	379.168.194	61,26%	168.150	0,31%	162	2,10%
Ukupno BTS Trgovina	535.110.664	86,46%	52.017.341	97,10%	7.613	98,65%
<i>Prijavljena trgovina</i>						
Paketi dionica	83.203.955	13,44%	1.399.818	2,61%	7	0,09%
Vanberzanske transakcije	628.904	0,10%	151.714	0,28%	97	1,26%
Ukupno vanberz. trgovina	83.832.858	13,54%	1.551.532	2,90%	104	1,35%
Ukupno	618.943.523	100,00 %	53.568.873	100,00%	7.717	100,00 %

Učešće prometa po osnovu primarne trgovine sa 49,03% u 2013. g. povećano je na 61,26% ukupne vrijednosti prometa u 2014. godini, koliko je učešće gotovo bilo u 2012. godini. I pored povećanja vrijednosti redovnog prometa, bitno veće povećanje vrijednosti primarnih emisija odredilo

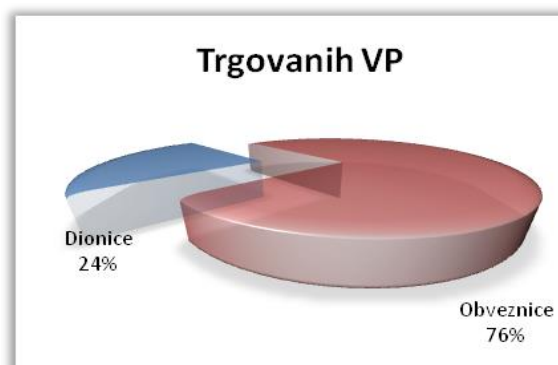
je i rast učešća primarnih emisija. Gledano po vrsti trgovine, u 2010. godini na redovni promet se odnosilo 80,3% ukupne vrijednosti prometa, u 2011. godini 43,60%, u 2012. godini 26,21%, u 2013. godini 43,18% i u 2014. godini učešće redovnog prometa iznosi svega 17,91%. Učešće redovnog berzanskog prometa ranije je bilo dominantno, da bi u posljednje četiri godine uveliko bilo određeno učešćem, odnosno vrijednošću, primarnih emisija (dužničkih vrijednosnih papira).

Kada je u pitanju učešće dionica i obveznica u ukupnom prometu na SASE u 2014. godini (redovan berzanski promet), u nastavku se daje prikaz istog. Vrijednost prometa dionica u ukupnoj vrijednosti prometa na SASE, kao i prethodnih godina, zauzima značajnije učešće od vrijednosti prometa dužničkih vrijednosnih papira. Drugim vrijednosnim papirima na SASE (trezorski zapisi) nije se trgovalo. Broj realizovanih transakcija dionicama na SASE jednako je dominantan u ukupnom broju realizovanih transakcija kao i vrijednost prometa. Isti omjer vrijedi i kada je u pitanju količina vrijednosnih papira samo sa obrnuto proporcionalnim učešćem u korist obveznica.

Dakle, dionicama se mnogo češće trguje, kroz veći broj transakcija, sa izraženijim ostvarenim vrijednostima prometa, dok se obveznicama zbog njihove male nominalne, a time i tržišne vrijednosti, i značajnijih emitovanih količina trguje rjeđe ali u mnogo većim količinama nego je to slučaj sa dionicama.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2014. godini vrijednost prometa dionicama je povećana za 7%, kao i broj transakcija (za 8%). Količina trgovanih dionica u periodu za koji se izvještaj podnosi je, i pored povećanja vrijednosti prometa dionicama i broja transakcija istim, smanjena za 11%. Kod obveznica vrijednost prometa je ostala nepromijenjena, a broj transakcija je smanjen za 3%. Količina trgovanih obveznica je smanjena za čak -34%.

Kada su u pitanju promjene kod učešća, konstatuje se kako je učešće dionica povećano za 1% u ukupnoj vrijednosti prometa, u ukupnoj količini trgovanih v. p. za 2% i u ukupnom broju transakcija za 5%.

U vrijednosti prometa po segmentima trgovine na SASE, najveće učešće u ukupnom prometu odnosi se na segment Primarno Slobodno tržište sa 32,28%, a slijedi segment Kotacija obveznica sa 24,57% učešća. Sekundarno Slobodno tržište i Kotacija fondova imaju podjednako učešće u ukupnoj vrijednosti ostvarenog prometa.

Segment Kotacija obveznica apsolutno je dominantan kod količine trgovanih vrijednosnih papira, dok je kod broja transakcija, kao i ranije Primarno Slobodno tržište najznačajnije. Učešće drugih segmentata tržišta u ukupnom prometu po različitim parametrima trgovanja moguće je sagledati kroz naredni tabelarni prikaz.

Tabelarni prikaz prometa po segmentima trgovine u 2014. godini

Promet po tržišnim segmentima	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
Kotacija kompanija	5.981.321	5,40%	629.038	1,39%	675	9,08%
Kotacija fondova	19.460.822	17,55%	5.460.208	12,04%	1.594	21,43%
Kotacija obveznice	27.242.864	24,57%	34.481.906	76,02%	1.473	19,81%
Primarno Slobodno tržište	35.782.763	32,28%	1.813.061	4,00%	2.745	36,91%
Sekundarno Slobodno tržište	19.923.766	17,97%	2.166.876	4,78%	805	10,82%
Tercijarno Slobodno tržište	2.131.535	1,92%	380.077	0,84%	133	1,79%
Emitenti u stečaju	337.961	0,30%	428.274	0,94%	12	0,16%
Ukupno:	110.861.032	100%	45.359.440	100%	7.437	100%

Na Kotaciji kompanija ostvaren je promet u iznosu od 5.981.321,27 KM ili 5,40% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 629.038 dionica. Najveći promet na Kotaciji kompanija ostvaren je dionicama emitenta "Bosnalijek" d.d. Sarajevo u iznosu od 4.862.039,99 KM, uz godišnji pad kursa od 11,33%. Dionicama emitenta "Klas" d.d. Sarajevo trgovano je u iznosu od 1.119.281,28 KM, sa porastom vrijednosti dionica od 42,08%.

Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u ovoj godini iznosio je 19.460.822,43 KM ili 17,55% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama emitenta ZIF "MI Group" d.d. Sarajevo u iznosu od 4.387.894,21 KM, uz godišnji pad kursa od 4,65%. Na drugom mjestu po prometu nalazi se ZIF "Bosfin" d.d. Sarajevo sa ostvarenim prometom od 3.602.445,55 KM i porastom vrijednosti dionica od 2,86%. Dionicama emitenta ZIF "Prof Plus" d.d. Sarajevo, koje su u ovoj godini imale porast vrijednosti od 17,78%, trgovano je u obimu od 3.529.786,42 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 5.460.208 dionica.

Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u 2014. godini iznosio je 27.242.863,51 KM ili 24,57% od ukupno ostvarenog redovnog prometa; od toga se obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo u iznosu od 19.684.933,25 KM, dok je obveznicama stare devizne štednje FBiH ostvaren ukupan promet u iznosu od 7.557.930,26 KM. Na ovom segmentu tržišta, u sklopu 1.473 transakcije prometovano je 34.481.906 obveznica.

Promet na Primarnom slobodnom tržištu iznosio je 35.782.762,81 KM ili 32,28% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Primarnom slobodnom tržištu u ovoj godini ostvaren je sa dionicama emitenta BH "Telecom" d.d. Sarajevo u iznosu od 7.515.664,94 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent "Elektro grupa" d.d. Jajce sa iznosom od 4.674.285,00 KM. Treće i četvrto mjesto zauzimaju "Bor Banka" d.d. Sarajevo sa prometom od 4.412.139,71 KM, te "IK Banka" d.d. Zenica sa ostvarenim prometom u iznosu od 4.145.923,73KM.

Promet na Sekundarnom slobodnom tržištu iznosio je 19.923.766,15 KM ili 17,97% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Sekundarnom slobodnom tržištu u ovoj godini ostvaren je sa dionicama emitenta "Leda" d.d. Široki Brijeg u iznosu od 2.989.486,50 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent "Vakufska Banka" d.d. Sarajevo sa iznosom od 2.252.046,84 KM. Treće mjesto zauzima "Svjetlostkomerc" d.d. Sarajevo sa prometom od 2.160.389,25 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 2.166.876 dionica.

Promet na Tercijarnom slobodnom tržištu iznosio je 2.131.535,49 KM. Najveći promet ostvaren je dionicama emitenta "Preduzeće za puteve" Mostar d.d. u iznosu od 691.060,10 KM. Ukupan godišnji promet na Tržištu za emitente u stečaju iznosio je 337.960,80 KM.

Održano je 14 aukcija putem Berze u ukupnoj vrijednosti od 45.081.438,36 KM. U 2014. godini Sarajevskoj berzi bilo je prijavljeno 97 vanberzanskih transakcija i 7 paketa dionica u ukupnoj vrijednosti od 83.832.858,44 KM.

Prikaz emitenata uvrštenih u pojedini segment tržišta u 2014. godini sa uporednim pregledom sa 2013. godinom daje se u nastavku.

Tabelarni prikaz broja emitenata po segmentima trgovine u 2014. i 2013. godini

Pokazatelji na kraju godine	2014	2013
Ukupno emitenata	319	263
Min. jedna trgovina u periodu	191	168
Kotacija kompanija	2	2
Kotacija fondova	11	11
Primarno Slobodno tržište	30	30
Sekundarno Slobodno tržište	139	128
Tercijarno Slobodno tržište	113	76
Emitenti u stečaju	24	16
Novo-uvrštenih simbola	85	103
Obustava prometa	45	41
Opoziv obustava prometa	29	34

Na bazi podataka iz prethodne tabele, moguće je zaključiti kako se broj novouvrštenih emitenata u trgovanje stalno povećava u posljednjih nekoliko godina, ali tome nije razlog veći interes investitora za ulaganje u različite vrijednosne papire u odnosu na prethodni period, već što su u 2011. godini Pravilima Sarajevske berze utvrđeni novi kriteriji za uvrštavanje u trgovanje, odnosno listiranje, nakon čega je sa tržišta isključen veći broj vrijednosnih papira emitenata koji nisu ispunjavali kriterije (po pitanju izvještavanja emitenata - transparentnost i trgovanje tim v.p. - likvidnost). Nakon određenih modifikacija Pravila, Sarajevska berza više ne vrši isključivanje (delistiranje) vrijednosnih papira sa tržišta, već samo uvrštavanje, što za rezultat ima prethodno navedeno. Činjenica da se u najvećem broj slučajeva emitenti uvrštavaju i zadržavaju na Tercijarnom Slobodnom tržištu govori kako emitenti čiji se vrijednosni papiri uvrštavaju u trgovanje na berzi i dalje ne ispunjavaju kriterije transparentnosti i likvidnosti, kao i da za istim ne vlada veliki interes investitora.

Tabelarni prikaz strukture investitora u 2014. i 2013. godini

Struktura investitora	2014		2013	
	Kupovna strana	Prodajna strana	Kupovna strana	Prodajna strana
Domaći investitori	57,61%	55,67%	43,54%	42,79%
Strani investitori	18,40%	13,08%	25,39%	14,84%
Skrbnički računi	23,99%	31,25%	31,07%	42,37%

U 2014. godini došlo je do promjene u strukturi investitora na tržištu Federacije BiH u korist domaćih investitora. Učešće stranih investitora preko skrbničkih računa smanjeno je na strani i kupovine i prodaje. Činjenica da određeni broj domaćih investitora (IF-ovi u prvom redu) trguju preko skrbničkih računa pokazuje kako je predominantna pozicija domaćih investitora na tržištu kapitala, odnosno mnogo više o odsutnosti stranih investitora nakon nekoliko godina u kojima je učešće istih na prodajnoj strani bilo značajno

U 2014. godini najveći promet ostvaren je od strane profesionalnog posrednika Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina u iznosu od 415.718.952,49 KM. Drugi najznačajniji ovlaštenu učesnik u prometu je SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo sa 398.086.002,14 KM, koji je u 2013. godini sa 170.880.216,07 KM realizovane vrijednosti prometa zauzimao prvo mjesto, upravo ispred banke koja je u 2014. godini posredovala sa najznačajnijom vrijednošću. Treća pozicija, kao i prethodne godine, pripada društvu AW Broker d.o.o. Sarajevo.

Tabelarni prikaz učešća Brokerskih kuća u ukupnoj vri. prometa 2014. godini

Član Berze	Ukupan promet
„Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina	415.718.952,49 KM
„SEE Investment Solutions“ d.o.o. Sarajevo	398.086.002,14 KM
„AW Broker“ d.o.o. Sarajevo	150.037.113,65 KM
„Hypo Alpe Adria Bank“ d.d. Mostar	86.026.970,45 KM
„VGT Broker“ d.o.o. Visoko	77.740.430,66 KM
„Fima International“ d.o.o. Sarajevo	48.876.434,70 KM
„Eurohaus“ d.o.o. Sarajevo	24.063.052,97 KM
„Unibroker“ d.o.o. Sarajevo	23.443.874,41 KM
„Bond Invest“ d.o.o. Mostar	7.506.004,29 KM
„Moja banka“ d.d. Sarajevo	6.388.209,89 KM

Tabelarni prikaz učešća Brokerskih kuća u ukupnoj broju transakcija u 2014. godini

Član Berze	Broj transakcija
„AW Broker“ d.o.o. Sarajevo	2.607
„Unibroker“ d.o.o. Sarajevo	2.253
„Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina	2.115
„VGT Broker“ d.o.o. Visoko	1.617
„Eurohaus“ d.o.o. Sarajevo	1.520
„Fima International“ d.o.o. Sarajevo	913
„Hypo Alpe Adria Bank“ d.d. Mostar	707
„SEE Investment Solutions“ d.o.o. Sarajevo	588
„Bond Invest“ d.o.o. Mostar	379
„Moja banka“ d.d. Sarajevo	313

Na dan 31.12.2014. godine broj domaćih vlasnika vrijednosnih papira iznosi 333.846, a stranih fizičkih i pravnih lica 5.008. Ukupno broj vlasnika vrijednosnih papira iznosi 338.854.

Tržišna kapitalizacija i indixi SASE za 2014. godinu predstavljeni su u nastavku.

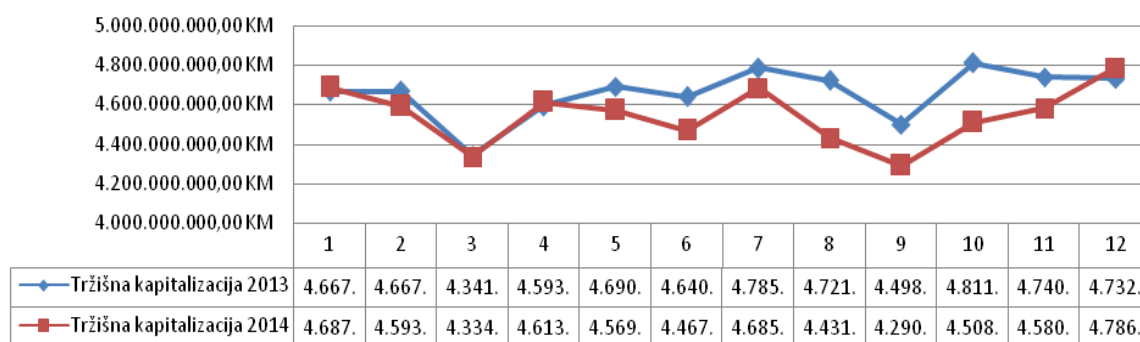
Tabelarni prikaz tržišne kapitalizacije i indexa u 2014. godini

Indeksi i tržišna kapitalizacija	Zadnji dan prethodnog perioda	Zadnji dan perioda	% Promjena
Tržišna kapitalizacija	4.732.313.112,03	4.786.729.537,91	1,15%
BIFX	1.592,41	1.480,01	-7,06%
SASX-10	745,01	714,78	-4,06%
SASX-30	896,79	927,09	3,38%

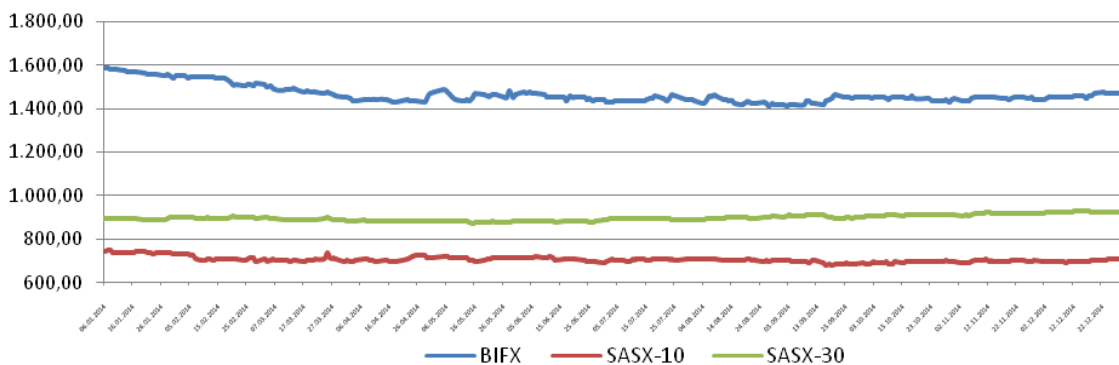
Tržišna kapitalizacija nakon što je u 2010. godini zabilježila rast u odnosu na 2009. godinu u iznosu od 0,73%, u 2011. godini ostvaren je značajan pad koji je rezultat velikog broja isključenih vrijednosnih papira sa tržišta nakon što su stupila na snagu izmjenjena Pravila SASE. I u 2012. godini je došlo do određenog pada vrijednosti tržišne kapitalizacije (za 133.547.100,54 KM ili za 3,06%), da bi u 2013. godini zabilježen rast za 5,06%. U odnosu na posljednji dan prethodnog izvještajnog perioda (31.12.2013. g.), tržišna kapitalizacija na 31.12.2014. godini je povećana za 1,15% i iznosi 4.786.729.537,91 KM.

Grafički prikaz tržišne kapitalizacije za 2014. i 2013. g. - na posljednji dan u mjesecu

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a, zabilježen je pad vrijednosti od 7,06%. Pad je zabilježen i kod indeksa SASX-10 od 4,06% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost indeksa Primarnog Slobodnog tržišta SASX-30 porasla je za 3,38% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafički prikaz kretanja indeksa na SASE u 2014. godini

Vrijednost prometa na SASE za posmatrani period veća je od ostvarenog na BLSE. Rezultat je to u najvećoj mjeri realizacije javnih ponuda dužničkih vrijednosnih papira putem berze. U 2012. godini putem SASE uspješno je okončano 11 primarnih emisija dužničkih vrijednosnih papira u ukupnom iznosu od 250.646.447 KM, dok je na BLSE realizovana vrijednost primarnih emisija dužničkih vrijednosnih papira iznosila 131.048.937 KM. U 2013. godini vrijednost primarnih emisija na BLSE bila je veća od vrijednosti istih na SASE (za 58.827.797 KM). U 2014. godini vrijednost primarnih emisija veća je na SASE u odnosu na BLSE za skoro 20 miliona KM, dok je vrijednost ostvarenog prometa veća za preko 32 miliona KM. Većoj vrijednosti ukupnog prometa na SASE u odnosu na BLSE doprinijela je veća vrijednost primarnih emisija i promet po drugim osnovama, ali ne i vrijednost redovnog prometa. Vrijednost prometa dionica u ukupnoj vrijednosti prometa na SASE ima veće učešće od vrijednosti prometa dužničkih vrijednosnih papira (samo obveznice jer trezorskim zapisima nije trgovano).

IV 2. Prijenosi u Registru vrijednosnih papira

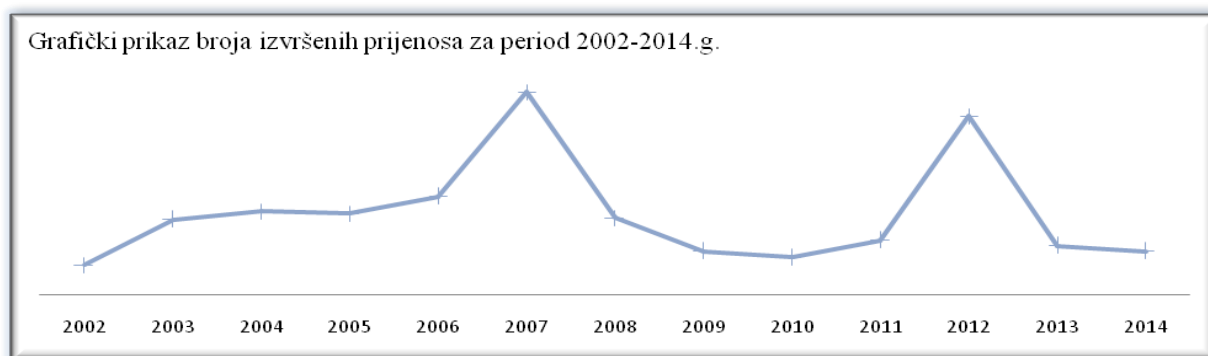
Tabelarni prikaz prijenosa po segmentima u 2014. godini

Prijenosi	Br. vrijednosnih papira	%	Broj prijenosa	%
Naslijeđivanje	2.878.616	35,08%	1.024	60,13%
Darivanje	32.732	0,40%	24	1,41%
Darivanje - srodnici	572.149	6,97%	91	5,34%
Tenderi	1.731.045	21,10%	345	20,26%
Kupoprodaja	1.551.715	18,91%	107	6,28%
Kupoprodaja-ostalo	250	0,00%	1	0,06%
Ostalo	1.439.261	17,54%	111	6,52%
Ukupno	8.205.768	100,00%	1.703	100,00%

U 2014. godini evidentirano je 1.703 prijenosa što predstavlja smanjenje za 10,70% u odnosu na 2013. godinu, kada je, također, zabilježen pad u odnosu na 2012. godinu za 72,45%. Količina prenesenih vrijednosnih papira u 2014. godini, u odnosu na 2013. godinu, je manja za 38,15%. U 2014. godini je preneseno 8.205.768 vrijednosna papira, što odgovara količini (broju) prenesenih vrijednosnih papira u 2012. godini.

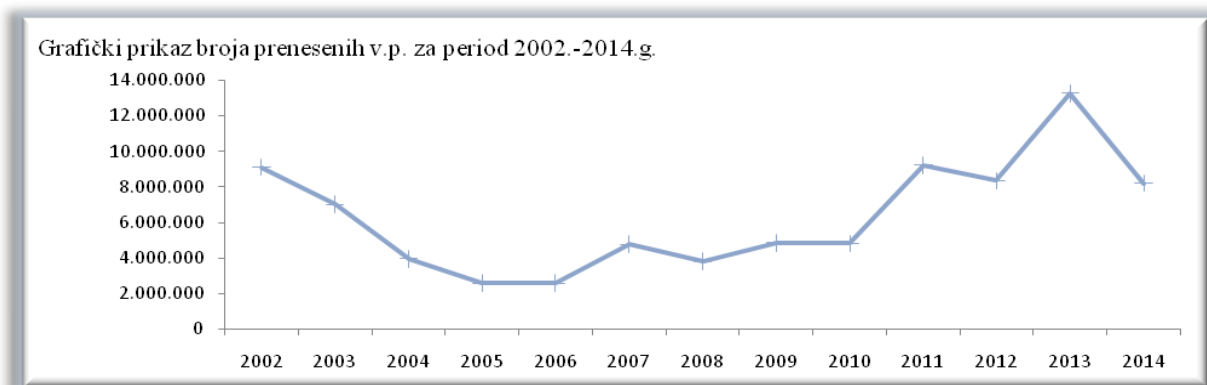
Najveća količina prenesenih vrijednosnih papira je izvršena u segmentu naslijeđivanje (35,08%). Broj prijenosa u tom segmentu čini 60,13% svih prijenosa u 2014. godini. Nakon 2013. godine, u kojoj je učešće broja prijenosa po osnovu naslijeđivanja povećano za 50% u odnosu na 2012. godinu, u 2014. g. učešće datog segmenta je smanjeno za 15,31%. Drugi po broju prijenosa izvršen je po osnovu provedenih tender ponuda 20,26%.

Nominalna vrijednost svih izvršenih prijenosa preko Registra iznosi 383.043.844,44 KM i u odnosu na 2013. godinu predstavlja povećanje za 3,02%, a u odnosu na 2012. godinu veća je za 468,96%.

U dužem periodu može se zaključiti kako je ukupan broj prijenosa, nakon razdoblja rasta od 2002. do 2007. g., te opadanja od 2008. do 2010. godine, zabilježio određeni rast u 2011. i značajniji u 2012. g. Po broju prijenosa i prisutnim trendom, ukupni prijenosi izvršeni u 2014. godini odgovaraju stanju zabilježenom u 2009. godini.

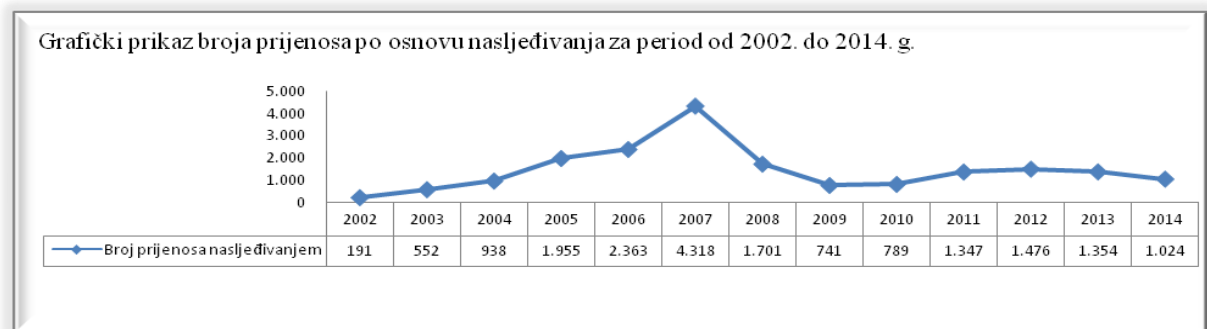
Konstatuje se da je prenesena količina vrijednosnih papira u 2014. godini za 38,15% manja od iste u 2013. godini, što predstavlja smanjenje nakon pozitivnog trenda povećanja od 2006. godine i 2013. godine.

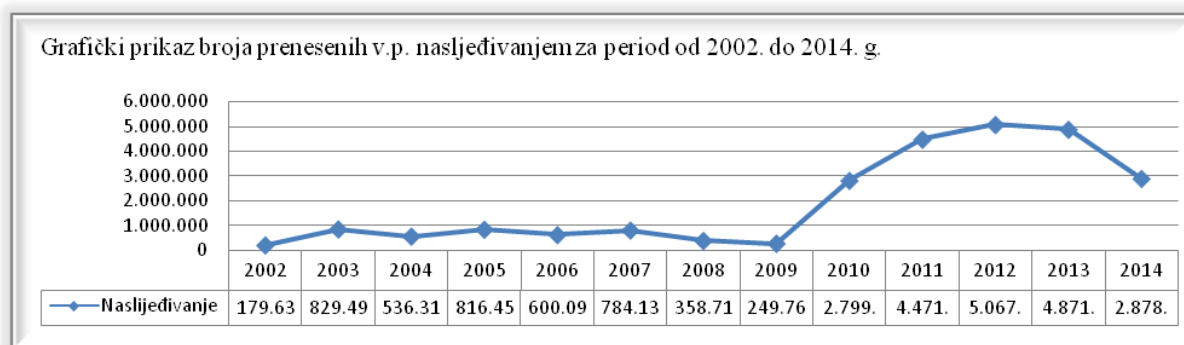
Trend kretanja parametra izvršenih prijenosa od 2002. godine bilježi konstantan pad sve do 2006. godine kada je ostvaren rast za svega 0,46%. U 2007. godini zabilježen je značajan rast kao i kod svih drugih parametara, ali isti predstavlja skoro duplo manju vrijednost od zabilježene u 2011. g. i posebno u 2013. g.

IV 3. Prijenosi nasljeđivanjem i darovanjem

Prijenosi nasljeđivanjem u periodu od 2005. godine dominiraju u ukupnom broju prijenosa kod Registra, osim u 2012. godini kada su prijenosi po osnovu nasljeđivanja učestvovali sa 21,32% u ukupnom broju prijenosa. U 2013. g. učešće broja prijenosa po osnovu nasljeđivanja u ukupnom broju izvršenih prijenosa je značajno povećano (na 71,00%), a u 2014. godini na 60,13%. Ovo ne znači da je povećan i broj izvršenih prijenosa, jer je u 2013. godini broj prijenosa po osnovu nasljeđivanja smanjen za 8,27%, kao i u 2014. godini (za 24,37%). Na smanjen broj prijenosa po osnovu nasljeđivanja utjecalo je smanjenje broja prijenosa obveznica za 46,38%, što je utjecalo i na pad ukupnog broja prijenosa po ovom osnovu za 24,37%. Pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina rezultat je značajnijeg broja izvršenih prijenosa obveznica Federacije BiH koje u 2012. godini zauzimaju 58% ukupnog broja prijenosa po ovom osnovu, što je i najveće učešće od kada se vrši prijenos obveznica kod Registra. U 2013. i 2014. godini imamo prekid trenda rasta broja prijenosa po osnovu nasljeđivanja.

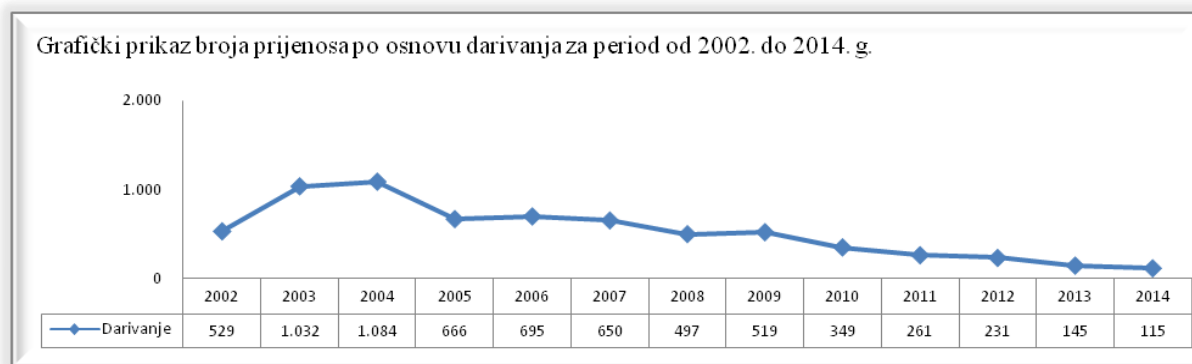

Učešće količine (broja) prenesenih vrijednosnih papira u ukupnoj količini u 2002. godini bilo je svega 1,97%, da bi, isto bilježilo rast do 2005. godine na 31,64%. Nakon 2005. godine uslijedilo je konstantno opadanje sve do 2009. godine kada je procenat iznosio 5,14%. U 2014. godini procentualno učešće iznosilo je 35,08%. Smanjenju količine prenesenih v.p. po ovom osnovu doprinijelo je smanjenje količine prenesenih obveznica budući da učešće obveznica u ukupnoj količini prenesenih v.p. po ovom osnovu iznosi čak 92%, dok se ostatak od 8% odnosi na dionice. Povećanje/smanjenje količine prenesenih v.p. po osnovu nasljeđivanja za period od 2002. do 2014. godine daje se u sljedećem grafičkom prikazu.

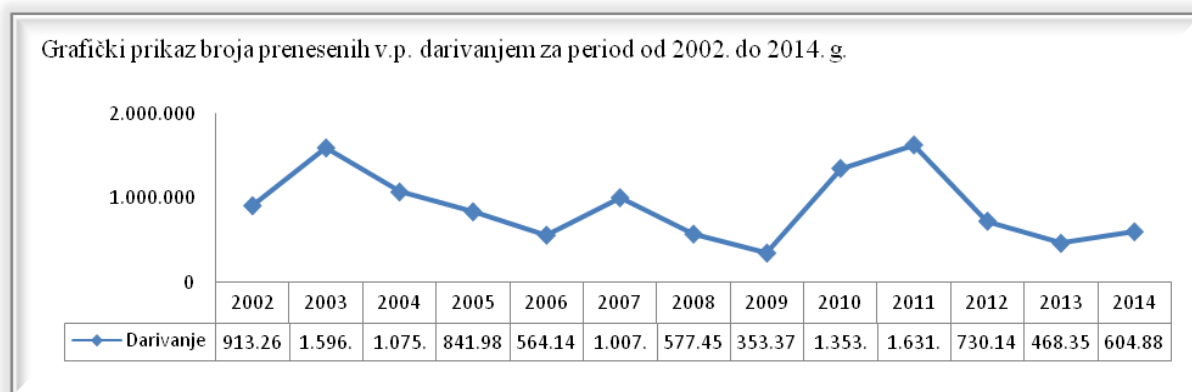

Prijenosima darivanjem ne pripada značano učešće u ukupnom broju izvršenih prijenosa i količini prenesenih vrijednosnih papira. Učešće od 7,15% u ukupnom broju izvršenih prijenosa u 2013. godini je u 2014. godini smanjeno na 6,75%.

U izvještajnom periodu učešće količine prenesenih v.p. po ovom osnovu u ukupnom broju (količini) prenesenih v.p. iznosi 7,37%, što je skoro duplo veće učešće u odnosu na 2013. godinu.

Broj prijenosa se nakon trenda rasta kroz prve tri godine, smanjivao. U 2013. došlo je do značajnijeg pada broja izvršenih prijenosa po osnovu darivanja, što je nastavljeno i u 2014. godini. Trend količine prenesenih v.p. po ovom osnovu u potpunosti se razlikuje, a najbolje se može sagledati kroz naredni grafički prikaz.

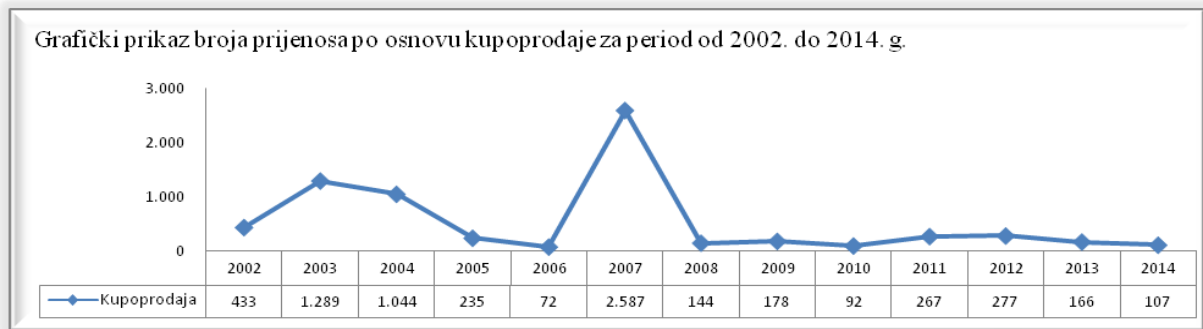
Praćenjem prijenosa evidentno je da je postotak prijenosa (darovanje između osoba koje nisu srodnici), u skladu sa ograničenjem prijenosa, po čl. 57. st. (6) Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/09, 1/10, 3/10, 7/11, 53/13, 27/14 i 35/14). Kod ove vrste prijenosa značajno mjesto pripada prijenosima obveznica na koje se (po količini), u odnosu na dionice, odnosi 83% od ukupne količine svih prenesenih vrijednosnih papira. Međutim, po broju prijenosa na dionice se odnosi 82% od ukupnog broja prijenosa vrijednosnih papira darivanjem. U ukupnom broju prijenosa darivanjem najveći broj odnosi se na darivanje između srodnika (79%), kao i u broju (količini) prenesenih v.p. (95%).

Tabelarni prikaz prijenosa darivanjem u 2014. godini

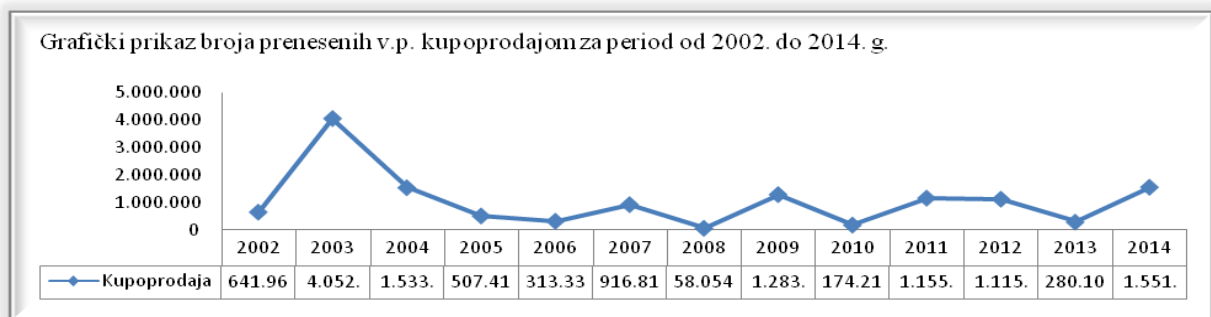
	Broj prijenosa	%	Količina vrijed. papira	%
Darivanje	24	21%	32.732	5%
Darivanje – srodnici	91	79%	572.149	95%
Ukupno	115	100%	604.881	100%

IV 4. Izvanberzanska kupoprodaja

Ukupan broj prijenosa u 2014. godini za 35,54% je manji od ukupnog broja prijenosa u 2013. godini. Pozicija ukupnog broja prijenosa realizovana po osnovu vanberzanske kupoprodaje prikazana je u narednom grafikonu.

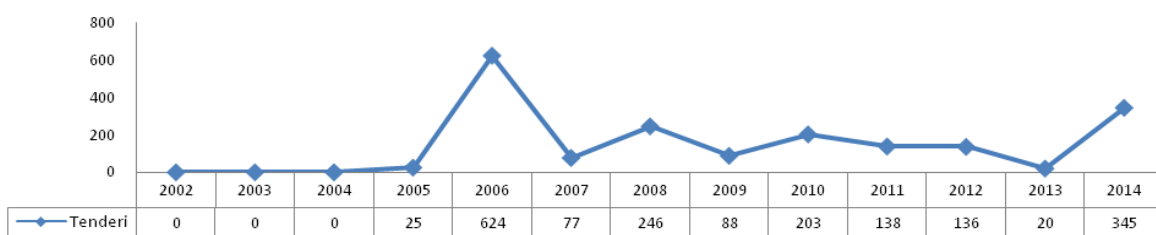

Ukupna količina dionica prenesenih po osnovu vanberzanske kupoprodaje u 2014. godini veća je od ostvarene u 2013. godini za 453,97%.

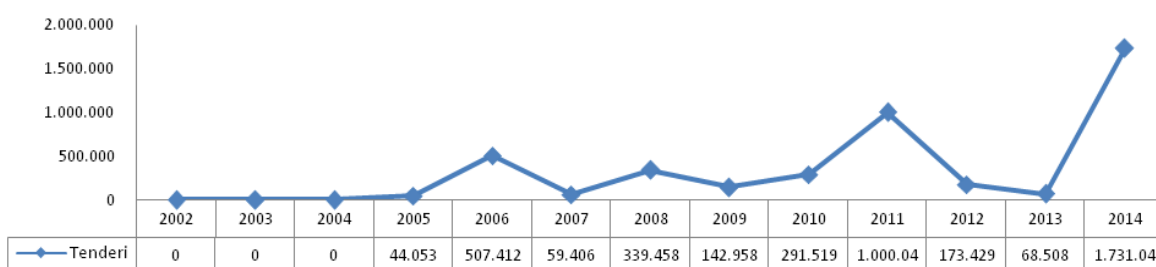
Smanjen broj vanberzanskih prijenosa uz značajno povećan broj (količinu) prenesenih vrijednosnih papira rezultirao je ukupnom vrijednošću izvanberzanskog prometa u 2014. godini u iznosu od 83.832.051,69 KM, što je 27 puta veća ostvarena vrijednost od vrijednosti koja je po ovom osnovu ostvarena u prethodnoj godini. Od ukupno 107 prijenosa izvršenih kroz vanberzansku kupoprodaju, sedam se odnosi na realizovane „pakete dionica“ pri čemu je preneseno 1.399.818 dionica, što čini 90,21% ukupnog broja prenesenih vrijednosnih papira kroz vanberzansku kupoprodaju. Tržišna vrijednost ostvarena kroz realizaciju kupoprodaje paketa dionica iznosi 83.203.955,00 KM. Broj izvršenih prijenosa po osnovu provedenih tender ponuda iznosi 345, što je, u odnosu na prethodnu godinu 16 puta veći broj prijenosa.

Grafički prikaz broja prijenosa po osnovu tendera za period od 2002. do 2014. g.

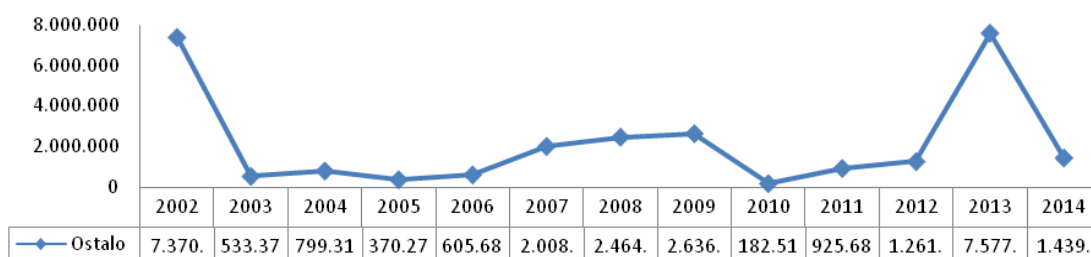

Ukupna količina prenesenih vrijednosnih papira po ovom osnovu u 2014. godini 24 puta je veća u odnosu na godinu ranije. Dakle, po ovom osnovu preneseno je 1.731.045 dionica, pri čemu je ostvarena vrijednost kupoprodaje u iznosu od 14.509.859,59 KM. Nominalna vrijednost prenesenih dionica kroz provedene tender ponude iznosi 19.962.261,03 KM. Količina vrijednosnih papira koja je prenesena po osnovu „kupoprodaja-ostalo“ u 2014. godini u odnosu na godinu ranije manja je za 55,67%, a zabilježen je i pad broja prenesenih vrijednosnih papira po ovom osnovu i to za 81,01%. U narednom grafikonu daje se prikaz količine vrijednosnih papira prenesene po osnovu „ostalo“ u posljednjih 13 godina.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. po osnovu tendera za period od 2002. do 2014. g.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. kod "ostalo" za period od 2002. do 2014. g.

Najveći broj prijenosa po osnovu „ostalo“ odnosi se na prijenose dionica emitenata Bosnalijek d.d. Sarajevo sa fizičkih osoba-zaposleni na samo društvo Bosnalijek d.d. Sarajevo. Prijenosi sa najvećim količinama prenesenih vrijednosnih papira su 532.492 dionice HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. Mostar sa HYPO ALPE-ADRIA-BANK International AG na Hypo SEE Holding AG, te 403.119 dionica društva ZIF "BIG-Investiciona grupa" d.d. Sarajevo sa MIG AD Podgorica na MIG AM PLUS d.o.o. Podgorica.

Tabelarni prikaz ukupnog prometa v.p. u 2014. godini

SEGMENT	Broj transakcija	Količina vrijed. papira	Vrijednost/KM
Promet na Sarajevskoj berzi	7.437	45.359.440	110.861.033
Vanredne i posebne aukcije	14	6.489.751	45.081.438
Primarna trgovina	162	168.150	379.168.194
Kupoprodaja izvan berze	107	1.551.715	83.832.052
Kupoprodaja-ostalo	1	250	40.000
Kupoprodaja-tender	345	1.731.045	14.509.860
Ukupno:	8.066	55.300.351	633.492.577

IV 5. Profesionalni posrednici na tržištu

Zakonom o tržištu vrijednosnih papira regulisani su poslovi profesionalnog posredovanja na tržištu vrijednosnih papira i uslovi za izdavanje dozvola profesionalnim posrednicima, kako pravnim tako i fizičkim licima. Prateći promjene na tržištu vrijednosnih papira i primjenu zakona, Komisija je davanjem naloga redovno kontrolisala njihovo poslovanje, inicirala promjene opštih akata i njihovo usklađivanje sa zakonom.

Broj aktivnih dozvola za sve poslove profesionalnog posredovanja na tržištu kapitala iz čl. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira na 31.12.2014. godine iznosi 39, što je manje za tri dozvole u odnosu na 31.12.2013. godine. Ukupna struktura dozvola za poslove posredovanja iz 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira je sljedeća: 10 brokerskih, dvije dilerske, četiri agenta emisije, devet skrbničkih dozvola (isti broj kao na 31.12.2013.), trinaest dozvola banke depozitara u emisiji i prometu (isti broj kao na 31.12.2013.), jedna za pokrovitelja emisije (manje za jednu u odnosu na 31.12.2013.). U 2014. godini nije bilo izdavanja novih dozvola kod profesionalnih posrednika.

Status dozvola profesionalnih posrednika - na dan 31.12.2014.godine

R. br.	Profesionalni Posrednik	DOZVOLE					
		Brokerska	Dilerska	Inv. Sav	Uprav.port feljem	Agent emisije	Pokr.emisije
1	AW Broker doo Sarajevo	Aktivna					
2	Eurohaus d.o.o. Sarajevo	Aktivna					
3	Fima d.o.o. Sarajevo	Aktivna					
4	See Investment doo Sarajevo	Aktivna				Aktivna	
5	Unibroker doo Sarajevo	Aktivna					
6	VGT Broker doo Visoko	Aktivna					
7	Bond Invest d.o.o. Mostar	Aktivna					
8	Hypo AA Bank dd Mostar	Aktivna	Aktivna				
9	Raiffeisen Bank dd Sarajevo	Aktivna	Aktivna			Aktivna	0
10	Moja banka dd Sarajevo	Aktivna					
11	UniCredit bank dd Mostar					Aktivna	Aktivna
12	Sparkasse Bank dd Sarajevo					Aktivna	
	Ukupno	10	2	0	0	4	1

Ukupan broj aktivnih dozvola profesionalnih posrednika u 2014. godini, iznosi 17 (nisu uključene dozvole banaka skrbnika i depozitara), od čega se osam dozvola (47%) odnosi na profesionalne posrednike (doo), a ostalih devet dozvola (53%) se odnosi na pet banaka. Dozvolu pokrovitelja emisije je zadržala samo UniCredit Banka dd Mostar, a istu ne koristi zbog nedostatka

posla. Brokerske dozvole ima ukupno 10 društava, od čega tri banke u posebnim odjelima i sedam brokerske kuće kao društva oblika doo. Društava sa brokerskom dozvolom je u vrijeme nastanka tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH bilo ukupno osam (osnivači su i Sarajevske berze), od kojih su sada tri: Fima Int doo Sarajevo, VGT Broker doo Visoko i Bond Invest doo Mostar.

Pregled dozvola sa stanjem na 31.12. – razdoblje 2007. do 2014. godine

god	brokerska	dilerska	investicijsko savjetovanje	upravlj. portf.	agent emisije	pokrov. emisije	ukupno
2014	10	2	0	0	4	1	17
2013	10	2	1	1	4	2	20
2012	11	2	1	1	5	2	22
2011	13	1	1	2	3	2	22
2010	14	0	1	2	4	0	21
2009	17	3	2	3	4	0	29
2008	18	9	1	2	0	0	30
2007	20	13	2	3	0	0	28

Zbog teškog stanja na tržištu vrijednosnih papira poslovanje brokerskih društava je otežano što dovodi do problema u ispunjavanju propisanih kadrovskih i finansijskih uslova za posjedovanje dozvole i rad. Pod sadašnjim tržišnim uvjetima, broj dozvola može i dalje opadati. Iz prednjih podataka proizilazi da banke lakše ispunjavaju uslove potrebne za održavanje dozvole. Ukupan broj brokerskih dozvola fizičkih osoba na dan 31.12.2014. godine iznosi 26, što je za jednu dozvolu više u odnosu na isti period prethodne godine. U 2014. godini je izdata samo jedna nova brokerska dozvola, dok ukidanja/obustava dozvola fizičkim licima nije bilo. Na 31.12.2014. godine za investicijskog savjetnika/menadžera nema aktivna ni jedna dozvola kod profesionalnih posrednika. Naime, društvo Eurohaus doo Sarajevo je odustalo od dozvole za poslove upravljanja portfeljem, a Raiffeisen Bank dd Sarajevo od dozvole za investicijsko savjetovanje. Dozvole za fizička lica investicijske menadžere ima dvanaest lica zapošlenih kod društava za upravljanje fondovima.

Uposlenost kod profesionalnih posrednika u vremenskom razdoblju 2008-2014.godine

godina	31.12.08.	31.12.09.	31.12.10.	31.12.11.	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.
Br. uposlenih	151	120	89	77	67	56	58

Iz prethodne tabele vidljiv je kontinuirani pad broja uposlenih kod profesionalnih posrednika sve do 2013. godine, od kada uposlenost stagnira. Brokerska društva moraju imati po najmanje dva brokera. U bankama je kadrovska stanje bolje i imaju nešto više brokera. Broj uposlenih kod profesionalnih posrednika na 31.12.2014. godine je na nivou 31.12.2013. godine, kao i broj uposlenih kod banaka koje imaju dozvole skrbnika i depozitara. Ukupan broj uposlenih (31.12.2014.) koji obavljaju poslove po izdatim dozvolama iz čl. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira iznosi 95. Kadrovska struktura je na minimalno potrebnom broju kadrova za obavljanje poslova po pojedinim dozvolama. Ukupan broj uposlenih kod profesionalnih posrednika na dan 31.12.2014. godine iznosi 58 (računajući uposlene sa punim i nepunim radnim vremenom), što je na približnom nivou na isti datum prethodne godine. Podružnice AW Broker d.o.o. Sarajevo upisane u sudski registar: Podružnica Zenica, Goražde, Tuzla, Tešanj Mostar, Kakanj, Travnik i Maglaj, kao i Eurohaus d.o.o. Sarajevo Podružnica Srebrenik, prestale su sa radom.

IV 6. Banke koje obavljaju skrbničke i depozitarske poslove u prometu i emisiji vrijednosnih papira

Broj banaka sa dozvolom za obavljanje skrbničkih poslova i poslova banke depozitara u emisiji i prometu u 2014. godini, u odnosu na isti period 2013. godine, ostao je nepromijenjen. Jedan broj banaka zbog nedostatka posla malo koristi izdate dozvole za poslove banke depozitara u emisiji i prometu.

Banke sa dozvolama depozitara u prometu

R.br.	Banka depozitar
1	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3	UniCredit banka dd Mostar
4	NLB dd Tuzla
5	Sberbank d.d. Sarajevo
6	Sparcasse d.d. Sarajevo
7	Intesa SanPaolo d.d. Sarajevo
8	Investiciono-komercijalna banka dd Zenica
9	Vakufska banka dd Sarajevo
10	Moja banka d.d. Sarajevo
11	Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo
12	Bosna Bank International d.d. Sarajevo
13	Bor banka dd Sarajevo

Banke koje imaju dozvolu za obavljanje skrbničkih poslova

R.br.	Banka skrbnik
1	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3	UniCredit banka dd Mostar
4	NLB dd Tuzla
5	Sberbank d.d. Sarajevo
6	Sparcasse d.d. Sarajevo
7	Intesa SanPaolo d.d. Sarajevo
8	Investiciono-komercijalna banka dd Zenica
9	Vakufska banka dd Sarajevo

Banke depozitari koje imaju zaključene ugovore sa profesionalnim posrednicima

R br	Društvo	Banka depozitar
1	AW Broker doo Sarajevo	Sberbank dd Sarajevo
2	Fima Int d.o.o. Sarajevo	IKB dd Zenica
3	Eurohaus d.o.o. Sarajevo	UniCredit banka Mostar
4	See Investment Sarajevo	UniCredit bank Mostar
5	Unibroker doo Sarajevo	Moja banka dd Sarajevo
6	VGT Brokers Visoko	Intesa Sanpaolo dd Sarajevo
7	Bond Invest d.o.o. Mostar	Raiffeisen banka Sarajevo
8	Raiffeisen bank dd Sarajevo	Raiffeisen bank dd Sarajevo
9	Hypo AA bank Mostar	Hypo AA bank Mostar
10	Moja banka dd Sarajevo	Moja banka dd Sarajevo

U 2014. godini nije bilo raskidanja odnosno zaključenja novih ugovora između banke depozitara i profesionalnog posrednika. Broj uposlenih kod banaka koje obavljaju poslove skrbništva i poslove banke depozitara iznosi 37 što odgovara broju na datum 31.12.2013. godine. Uposlenost kod banaka je na puno radno vrijeme. Međutim, banke u obavljanju poslova sa vrijednosnim papirima koriste druge stručne službe unutar banke, a uposleni na poslovima sa vrijednosnim papirima obavljaju i druge poslove u banci kada je to moguće po prirodi posla. Kadrovska struktura kod banaka koje obavljaju poslove skrbništva i banke depozitara je zadovoljavajuća.

IV 7. Preuzimanja dioničkih društava

Preuzimanje dioničkih društava regulisano je Zakonom o preuzimanju dioničkih društava koji je donesen 2006. godine. Prema ovom Zakonu postojeći ili novi vlasnik kada stekne 30% i više dionica nekog dioničkog društva sa manje od 40 dioničara, obavezan je objaviti tender ponudu za preuzimanje tog dioničkog društva. Komisija je inicirala i pripremila novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom EU o preuzimanju, koji se nalazi u parlamentarnoj proceduri usvajanja. U 2014. godini je bilo 16 (šesnaest) tendera za preuzimanje. Broj tendera u 2014

godini je veći u odnosu na 2013. godinu za šest tendera, kao i svih pokazatelja kupoprodaje po tender ponudama (vrijednost, količina dionica, broj prodavaca).

Prikaz provedenih tendera u 2014. godini:

emitent	preuzimatelj	količina	br prodavaca	vrijednost/ KM
Sarajevotekstil Sarajevo	Saben doo Sarajevo II tender	2.839	5	19.873,00
DC Tešanj dd Kraševo	Inter doo Tešanj II tender	0	0	0
Prevent Fad dd Jelah	Prevent BH doo Visoko	71.655	22	573.240,00
Klas dd Sarajevo	AS doo Jelah Tešanj	1.454.685	87	9.309.984,00
Centrotrans-eurolines Sarajevo	Sejari doo Sarajevo I tender	4.568	49	118.768,00
Centrotrans-eurolines Sarajevo	Sejari doo Sarajevo II tender	1206	10	31.717,80
Mlinpek dd Bugojno	BEST d.o.o. Travnik	26.159	3	34.006,70
Pobjeda rudet dd Goražde	Oković H., iz Goražda	0	0	0
Fabrika Cementa Lukavac dd Lukavac	Accentus Beteiligungs AG Austria	35	3	3.361,40
Namještaj dd Gradačac	TMD-AGS d.o.o. Gradačac	4.395	5	12.349,95
Standard Furniture Factory dd Sarajevo	Drvo produkt doo Ilijaš	301	2	523,74
Unevit dd Konjic	Oblo-commerce doo Konjic	101.301	3	101.301,00
RFK Valjčiči dd Konjic	NN International B.V. Nizozemska	47.262	58	3.639.174,00
Gradski i prigr. saobraćajTuzla	Junuzović kopex doo Lukavac	16.639	98	665.560,00
Leda dd Široki Brijeg	Lukas TP Nakić Š. Brijeg	0	0	0
IKB dd Zenica	ASA Finance dd Sarajevo	-	-	-
Ukupno	16 tendera	1.731.045	345	14.509.860,00

U 2014. godine su bila neuspješno provedena tri od ukupno 16 tendera i to kod preuzimanja društava: DC Tešanj dd Kraševo od Inter doo Tešanj (druga tender ponuda), Pobjeda rudet dd Goražde i Leda dd Široki Brijeg od Lukas TP Nakić d.o.o. Široki Brijeg.

Pregled tendera i pokazatelja po tenderima, po godinama: 2003 – 2014 godine

Godina	broj tendera	količina v.p.	br. prodavaca	vrijednost/KM
2014	16	1.731.045	345	6.642.210,64
2013	10	68.508	20	344.834,64
2012	7	173.429	136	1.449.085,00
2011	8	1.000.040	138	7.714.494,82
2010	10	291.519	203	3.810.225,00
2009	8	72.151	78	2.737.194,60
2008	21	415.876	266	7.476.312,83
2007	27	916.911	2.587	28.269.728,53
2006	19	507.412	624	53.166.709,57
2005	15	228.829	211	2.303.704,2
2004	12	357.233	260	2.179.741,00
2003	12	2.450.188	1020	13.019.762,00

Tenderske cijene u najvećem broju tender ponuda kreću ispod nominalnog iznosa dionice. Znatno odstupanje čini cijena kod preuzimanja društva RFK Valjčiči dd Konjic od strane firme NN International B.V. Nizozemska gdje tenderska cijena iznosi 387,125 % nominalnog iznosa dionice, koja je ishodovana u pregovorima sa upravljačkom strukturom toga društva. Cijena kod preuzimanja društva Leda dd Široki Brijeg je nešto veća od nominalnog iznosa dionice (105%) a tender ponuda se odnosila na mali iznos dioničkog kapitala i to 0,63%. Tenderska cijena u većini društava koja su preuzimana je na nivou minimalno propisane čl. 18. Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

Rješenja o utvrđivanu obveze postupanja po Zakonu o preuzimanju dioničkih društava u 2014. godini

Akt Komisije	Emitent	Obveznik/zajedničko djelovanje
03.04.2014	Klas dd Sarajevo	AS d.o.o. Jelah–Tešanj
10.12.2014.	Litvatrans dd Banovići	A.Junuzović zajed. djelovanje sa E.M
18.12.2014.	Grupex dd V.Kladuša	GP Put dd Sarajevo

Nakon donošenja prednje navedenih rješenja, podnosi su zahtjevi za preuzimanje društva Klas dd Sarajevo i Litvatrans dd Banovići, dok nije podnesen zahtjev za preuzimanje društva Grupex d.d. Velika Kladuša.

Društva kojima je utvrđena obveza preuzimanja pravomoćnim aktima Komisije, ali nije izvršena objava tender ponude.

Red. br.	Emitent	utvrđivanje zajedničkog djelovanja i obveze provedbe tendera
1	Dobrinja dd Sarajevo	rješenje o utvrđivanju obveze od 09.07.2013.godine, društvu Amko komerc doo Sarajevo
2	Ogrevtrans dd Sarajevo	rješenje o utvrđivanju obveze društvu Eko-plod doo Sarajevo i A. H. od 20.12.2012. (stekao iznos od 71,7248 %)
3	TP Rudhem dd Tuzla	rješenje o utvrđivanju obveze A. D. od 30.10.2012. g. (stekao iznos od 54,0081%)

Kako preuzimatelji nisu, po donošenju rješenja o utvrđivanju obveze, postupili po Zakonu o preuzimanju dioničkih društava, Komisija je podnijela prekršajne naloge protiv Eko-plod doo Sarajevo i odgovorne osobe u društvu i dostavila nadležnom tužilaštvu Izvještaj o učinjenom kaznenom djelu.

Nakon odobrenja tender ponude za preuzimanje društva GP Put dd Sarajevo, obustavljen je postupak po zahtjevu Balkan Investment Opportunity fund Cayman i naloženo da proda dionice GP PUT dd Sarajevo preko iznosa od 30%. Kod društva Ogrevtrans dd Sarajevo, Komisija je izdala saopćenje u cilju zaštite prava ostalih dioničara u društvu.

U tabeli koja slijedi daje se prikaz rješavanja predmeta u upravnom postupku

predmet	Br.predmeta	Riješeno	Nije riješeno	Obustava/odbacuje se
Dozvola/fiz osobe	3	1		2
Dozvole/pravne osobe	13	13		
Saglasnost na opće akte	49	27	21	1
Saglasnosti na imenovanje direktora/rukovoditelja	6	6		
Suglasnost na kval. udio SASE	1	1		
Obnova postupka po presudi suda	2	2		
Mjera - Javna opomena	1	1		
Zabrana prometa	2	2		
Prestanak zabrane prometa	2	2		
Odobreni tenderi	17	17		
Obustavljeni tender	1	1		
Utvrđujuća rješenja preuzimanja	4	4		
UKUPNO	101	77	21	3

V - Društva za upravljanje i investicijski fondovi

Na dan 31.12.2014. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine prema izdatim dozvolama posluje 12 društava za upravljanje fondovima, 11 zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom i 7 otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom.

DUF-u Eurohaus Invest doo Sarajevo, u decembru mjesecu 2014. godine, podnio je zahtjev sudu za otvaranje stečajnog postupka zbog, kako su informisali Komisiju, nemogućnosti osiguranja propisanih kadrovskih i drugih materijalno-tehničkih uslova za poslovanje društva. Komisija je Društvu uputila nalog zbog toga što nisu postupili u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima („Sl. novine Federacije BiH“, br. 85/08) i proveli potrebne radnje u smislu prenosa upravljanja OIF Eurohaus Balanced na drugo društvo za upravljanje, odnosno donijeli odluku i proveli postupak likvidacije ovog Fonda za koji su dobili dozvolu za upravljanje. Ovo Društvo nije dostavilo podatke o svom, niti poslovanju Fonda kojim upravlja za 2014. godinu, pa su u svhu ovog izvještaja korišteni podaci iz posljednjih dostavljenih izvještaja Komisiji (za DUF polugodišnji izvještaj o poslovanju, a za OIF devetomjesečni izvještaj o poslovanju za 2014. godinu)

Kao i u nekoliko zadnjih godina, i dalje je prisutan pad i stagnacija aktivnosti društava, mjereno ostvarenim finansijskim rezultatima DUF-ova, koji prije svega zavise od obavljanja njihove osnovne djelatnosti-upravljanja imovinom investicijskih fondova sa ciljem povećanja neto vrijednosti imovine fondova, a od koje zavise ostvareni poslovni prihodi DUF-ova. Tokom 2014. godine, kao i prethodne godine, nije bitno izmjenjena struktura portfelja fondova sa stanovišta povećanja učešća likvidnih vrijednosnih papira koji čine tu strukturu. Obim trgovanja i broj transakcija vrijednosnim papirima, u ime i za račun investicijskih fondova, koja su izvršili DUF-ovi nije bitno drugačiji u odnosu na prethodnu godinu. Međutim vrijednost pojedinačnih transakcija i izvršenog prometa od trgovanja vrijednosnicama, u ime i za račun investicijskih fondova, je značajano povećan u odnosu na lanjsku godinu, kako na domaćem (SASE i BLBE), tako na tržištima u inostranstvu. Iako je povećana vrijednost ostvareneog prometa, kvalitet novih ulaganja u smislu likvidnosti vrijednosnih papira koji su kupovani, nije doveo do poboljšanja strukture portfelja fondova, zbog čega su izostali i efekti ovih ulaganja na ostvarene prihode investicijskih fondova (dividenda ili drugi oblici prinosa za račun IF-ova). Zbog navedenog pojedinačne strukture portfelja fondova nisu u velikom dijelu usaglašene za investicijskim ciljevima koji su navedeni u prospektima fondova, pa je Komisija, sa ciljem njihovog usaglašavanja i daljeg poboljšanja strukture portfelja fondova, kroz pooštavanje kriterija za donošenje odluke o novim ulaganjima novčanih sredstva IF-ova i usklađivanje po pitanju nelikvidnih vrijednosnih papira u portfelju fondova, u drugoj polovini 2014. godine donijela Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Sl. novine FBiH“, br. 64/14).

V 1. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2014. godini

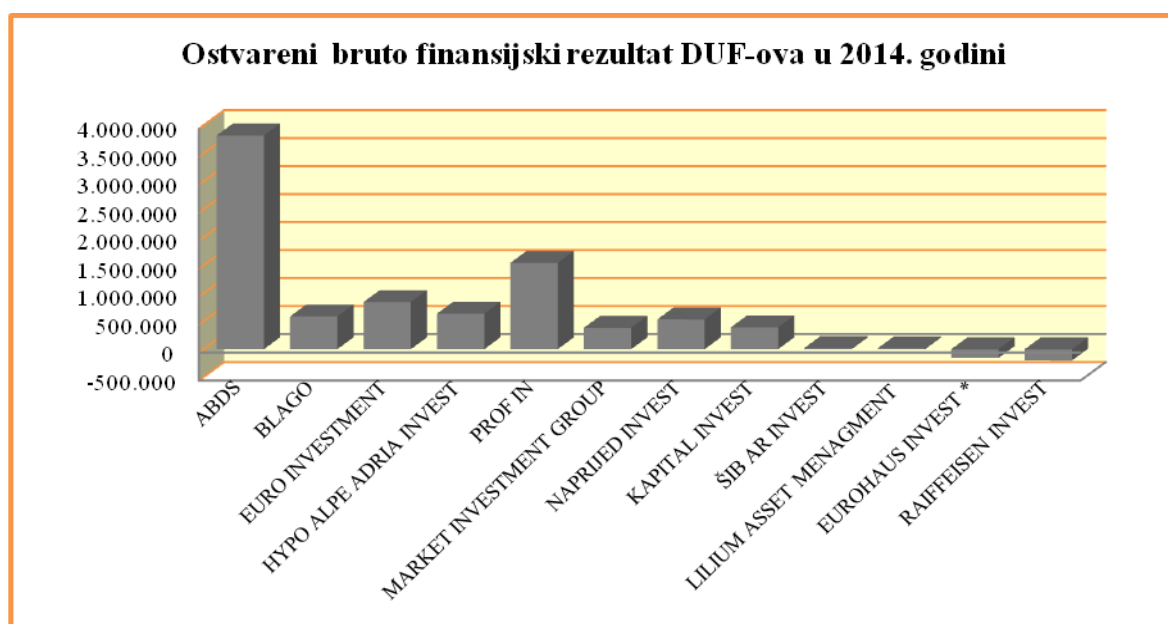
Na osnovu preliminarnih podataka o poslovanju za 2014. godinu, društva za upravljanje ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 10.471.576 KM što predstavlja smanjenje od 94.925 KM ili cca 1% u odnosu na 2013. godinu. Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda, na poslovne prihode odnosi se iznos od 10.086.027 KM, što je za 190.730 KM ili 1,86% niži iznos u odnosu na 2013. godinu. Ostatak od 385.550 KM, odnosi se na finansijske i ostale prihode, koje su iskazala u svojim izvještajima društava za upravljanje.

Ukupni rashodi društava za upravljanje u 2014. godini iznosili su 6.267.617 KM i nešto su niži u odnosu na podatke za 2013. godinu, za 28.301 KM ili 0,50%. Od ukupno 12 društava za upravljanje koja su poslovala tokom 2014. godine, 10 društava je ostvarilo pozitivan finansijski rezultat, dok su dva društva poslovala sa negativnim rezultatom. Društva koja su poslovala s gubitkom upravljaju otvorenim investicijskim fondovima, i to Raiffeisen Invest doo Sarajevu, društvo koje je zadnje osnovano, te Eurohaus Invest doo Sarajevo, društvo koje je krajem ove godine sudu podnijelo prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

Ukupna bruto dobit svih društava za upravljanje koja su poslovala pozitivno iznosila je 4.380.833 KM i u odnosu na ostvareni finansijski rezultat-dobit iz prethodne godine smanjena je za 245.469 KM ili cca 1 %. Bruto finansijski rezultat ove industrije uzimajući u obzir ostvareni rezultat svih društava za upravljanje je pozitivan i iznosi 4.203.959 KM, i u odnosu na lanjsku godinu neznatno je niži za 66.624 KM ili cca 1,50 %. Neto dobit svih društava u 2014. godini, prema preliminarnim izvještajima, iznosi 3.549.737 KM i u odnosu na prethodnu godinu smanjenja je za cca. 7 %.

Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2014. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

DUF	Prihodi				Rashodi				Bruto finansijski rezultat
	Poslovni prihodi	Fina. prihodi	Ostali	Ukupni	Poslovni rashodi	Finansijski rashodi	Ostali	Ukupni	
ABDS	2.730.947	7.995	0	2.738.942	810.603	0	19.558	830.161	1.908.781
BLAGO	748.294	49.516	66.836	864.646	548.332	0	24.067	572.399	292.247
EURO INVESTMENT	709.014	47	112.949	822.010	394.398	728	5.941	401.067	420.943
HYPO ALPE ADRIA INVEST	619.577	38.421	13.739	671.737	354.293	0	0	354.293	317.444
PROF IN	1.365.309	28.042	0	1.393.351	621.951	0	0	621.951	771.400
MARKET INVESTMENT GROUP	1.112.450	0	51	1.112.501	821.551	316	99.740	921.607	190.894
NAPRIJED INVEST	880.857	7.273	6.500	894.630	623.436	4.682	300	628.418	266.213
KAPITAL INVEST	767.937	18.298	4.316	790.551	592.932	2.511	0	595.443	195.108
ŠIB AR INVEST	626.751	15	0	626.766	616.673	19	0	616.692	10.074
LILIUM ASSET MENAGMENT	108.137	6.093	24.343	138.572	123.125	890	6.828	130.843	7.729
EUROHAUS INVEST *	14.217	459	0	14.676	91.019	0	784	91.803	-77.127
RAIFFEISEN INVEST	402.536	637	20	403.193	501.322	1.619	0	502.941	-99.748
UKUPNO	10.086.027	156.796	228.754	10.471.576	6.099.635	10.765	157.218	6.267.617	4.203.959

Prema podacima iz bilansa stanja društava za upravljanje na dan 31.12.2014. godine, njihova ukupna sredstva iznosila su 29.817.112 KM što je za 484.467 KM ili 1,65 % više u odnosu na isti datum prethodne godine.

Posmatrano strukturalno, 53% ukupnih sredstava čine stalna sredstva, dok 46% iznosa čine tekuća sredstva društava za upravljanje. Ostatak, od cca 1%, do punog iznosa sredstava društava za upravljanje, predstavljaju odložena porezna sredstva.

Ukupne obaveze društava na dan 31.12.2014. godine iznose 1.866.761 KM i više su u odnosu na 2013. godinu za cca. 8%. U strukturi ukupnih obaveza, kratkoročne obaveze iznose 1.818.132 KM i čine preko 97% ukupnih obaveza.

U ukupnoj pasivi društava za upravljanje, obaveze učestvuju sa 6%, dok 94% pasive čini vrijednost ukupnog kapitala društava za upravljanje.

Ukupan kapital društava za upravljanje na dan 31.12.2014. godine iznosio je 27.950.351 KM, od čega se iznos 13.870.506 KM odnosi na osnovni kapital koji je, u odnosu na stanje iz prethodne 2013. godine, povećan za cca 2%.

Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćenog bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu

Struktura aktive						
Društvo za upravljanje	Stalna sredstva	Odložena porezna sredstva	Tekuća sredstva	Odložena porezna sredstva	Gubitak iznad visine kapitala	Ukupno
ABDS	3.219.835	108.107	1.972.318	0	0	5.300.260
BLAGO	1.414.741	0	1.895.284	0	0	3.310.025
EUROINVEST	325.007	0	2.574.498	0	0	2.899.505
HYPO ALPE ADRIA INVEST	539.658	0	1.451.761	0	0	1.991.419
PROF IN	2.940.783	0	2.154.019	0	0	5.094.802
MI GROUP	3.575.442	0	471.070	0	0	4.046.512
NAPRIJED INVEST	2.310.669	0	173.069	0	0	2.483.738
KAPITAL INVEST	462.870	0	426.380	0	0	889.250
ŠIB AR INVEST	829.523	947	2.420.100	0	0	3.250.570
ILIRIKA DZU	5.538	0	167.936	0	0	173.473
EUROHAUS INVEST *	1.551	0	38.161	0	0	39.712
RAIFFEISEN INVEST	284.958	0	52.887	0	0	337.845
Ukupno	15.910.575	109.054	13.797.482	0	0	29.817.112

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

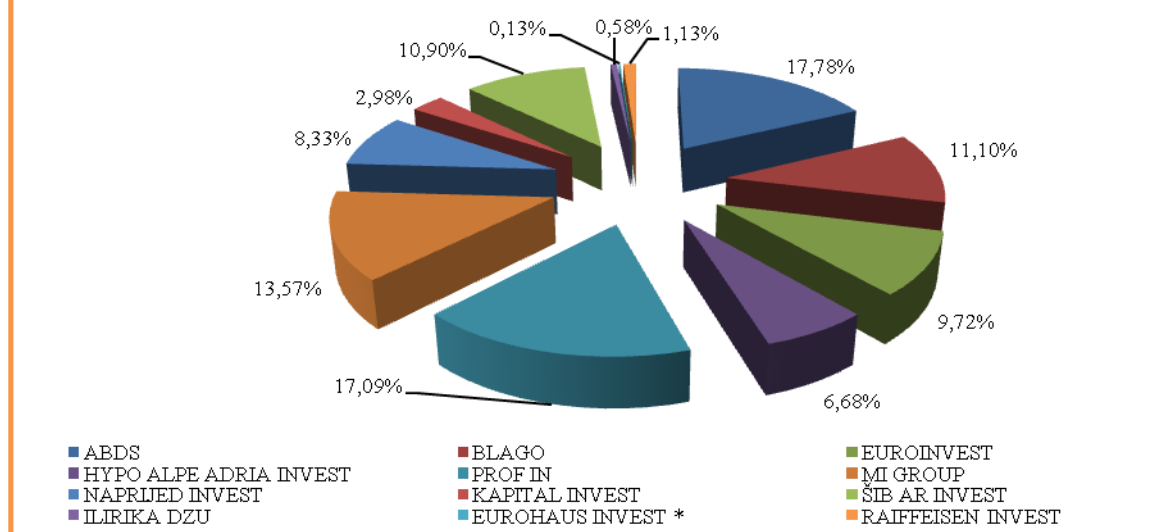
Struktura pasive								
Društvo za upravljanje	Ukupni kapital	Dugoročna rezervisanja	Dugoročne obaveze	Odložene porezne obaveze	Kratkoročne obaveze	PVR	Odložene porezne obaveze	Ukupno
ABDS	5.126.256	13.298	0	0	160.706	0	0	5.300.260
BLAGO	3.271.711	0	0	0	38.314	0	0	3.310.025
EUROINVEST	2.015.430	0	0	0	884.075	0	0	2.899.505
HYPO ALPE ADRIA INVEST	1.828.516	0	0	0	162.903	0	0	1.991.419
PROF IN	4.914.786	0	0	27.224	146.732	6.060	0	5.094.802
MI GROUP	4.031.733	0	0	0	14.779	0	0	4.046.512
NAPRIJED INVEST	2.373.210	0	0	0	110.528	0	0	2.483.738
KAPITAL INVEST	812.720	0	0	0	76.530	0	0	889.250
ŠIB AR INVEST	3.118.932	0	0	0	131.638	0	0	3.250.570
LILIUM ASSET MENAGMENT	157.639	0	0	0	13.787	2.048	0	173.473
EUROHAUS INVEST *	27.534	0	0	0	12.178	0	0	39.712
RAIFFEISEN INVEST	271.883	0	0	0	65.962	0	0	337.845
Ukupno	27.950.351	13.298	0	27.224	1.818.132	8.108	0	29.817.112

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

Društvo za upravljanje	Osnovni kapital	Emisiona premija	Zakonske i statutarne rezerve	Revalor. rezerve	Nerealizovani gubitak	Nerealiz. dobitak	Neraspored. dobit	Gubitak do visine kapitala
ABDS	1.994.586	0	2.414.134	0	972.964	0	1.690.500	0
BLAGO	1.250.000	0	312.500	0	0	6.224	1.702.987	0
EUROINVEST	1.000.000	0	250.051	0	275.297	0	1.040.676	0
HYPO ALPE ADRIA INVEST	1.461.520	0	65.090	16.197	0	0	285.700	0
PROF IN	1.250.007	0	312.502	245.012	0	0	3.107.265	0
MI GROUP	1.609.905	0	402.476	0	0	0	2.019.352	0
NAPRIJED INVEST	1.000.000	0	250.000	0	582.680	160.869	1.545.020	0
KAPITAL INVEST	489.584	0	106.922	0	0	29.640	195.108	8.534
ŠIB AR INVEST	2.210.004	3.216	552.501	-8.523	0	0	361.734	0
LILIUM ASSET MENAGMENT	259.476	0	0	0	0	0	9.223	111.060
EUROHAUS INVEST *	400.000	0	3.745	0	0	0	0	376.211
RAIFFEISEN INVEST	945.424	0	0	0	673.003	0	0	272.421
Ukupno	13.870.506	3.216	4.669.921	252.686	2.503.944	196.733	11.957.564	768.225

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

Učešće DUF-ova u strukturi ukupne aktive/pasive na dan 31.12.2014. godine

V 2. Poslovanje investicijskih fondova u 2014. godini

Na osnovu podataka o poslovanju za 2014. godine, investicijski fondovi (zatvoreni i otvoreni) realizovali su prihode u iznosu od 15.440.606 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu 2013. godinu za 2.677.593 KM ili cca 12%. Na realizovani prihod zatvorenih investicijskih fondova odnosi se iznos od 14.037.983 KM što je 91% ukupno realizovanih prihoda. Ostatak od 9% ili 1.402.623 KM otpada na prihode koje su ostvarili otvoreni investicijski fondovi. Realizovani dobiti zatvorenih investicijskih fondova po osnovu prodaje vrijednosnih papira iznosili su 3.392.753 KM, dok su otvoreni investicijski fondovi po ovom osnovu ostvarili prihode u iznosu od 236.720 KM. Ukupni finansijski prihodi investicijskih fondova iznosili su 102.349 KM, od čega na finansijske prihode zatvorenih investicijskih fondova otpada 77.790 KM.

Prihodi od dividende u 2014. godine iznosili su 9.885.856 KM, od čega se na prihode ZIF-ova po ovom osnovu odnosi 9.750.271 KM ili 99%. Posmatrano pojedinačno, najviše prihoda po ovom osnovu ostvario je ZIF BIG dd Sarajevo u iznosu od 1.968.021 KM, a najniže ZIF Bosfin dd Sarajevo u iznosu od 24.099 KM. Četiri od sedam otvorenih investicijskih fondova su, u apsolutnom iznosu, ostvarili ukupno 135.585 KM prihoda od dividende. Ukupni rashodi svih investicijskih fondova u istom periodu iznosili su 31.119.370 KM od čega se na poslovne rashode odnosi iznos od 12.370.130 KM, iznos od 18.748.590 KM se odnosi na realizovane gubitke, a iznos od 650 KM evidentiran je kao finansijski rashod. Ukupni rashodi zatvorenih investicijskih fondova iznosili su 30.252.739 KM, što je 97% od ukupnog iznosa rashoda svih investicijskih fondova u Federaciji BiH. Rashodi otvorenih investicijskih fondova u 2014. godini iznosili su 866.632 KM.

Realizovani gubici zatvorenih investicijskih fondova, nastali, prije svega, kao rezultat prodajnih transakcija u 2014. godini, iznosili su 18.614.521 KM i čine preko 60% ukupnih rashoda ZIF-ova. Samo ZIF Naprijed dd Sarajevo imao je realizovane gubitke u iznosu od 6,8 miliona KM i to uglavnom nastale od prodaje paketa dionica emitenta Klas dd Sarajevo, zbog preuzimanja ovog emitenta. Realizovani gubici OIF-ova iznosili su 134.069 KM i u odnosu na njihove ukupne rashode u 2014. godini iznose nešto više od 15%.

U strukturi poslovnih rashoda zatvorenih, a i otvorenih investicijskih fondova najznačajniji trošak jeste naknada društvu za upravljanje koja je u 2014. godini iznosila za zatvorene investicijske fondove 8.943.573 KM što je cca 77% ukupnih poslovnih rashoda ZIF-ova, dok je trošak naknade za upravljanje koja pripada društvu koja upravljaju OIF-a u 2014. godini iznosio 549.113 KM ili 75% njihovih ukupnih poslovnih rashoda. U 2014. godine na ime naknade članovima nadzornih odbora ZIF-ova obračunat je iznos od 293.522 KM, i u odnosu na isti period prethodne godine naknada je povećana za 12.838 KM ili cca 4,6%. Pojedinačno najviši iznos naknade pripao je, kao i prethodne

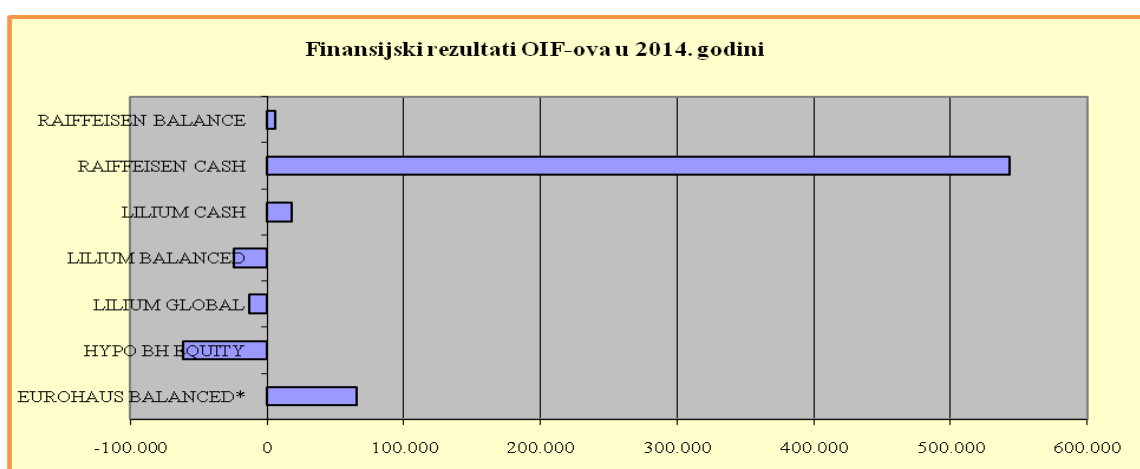
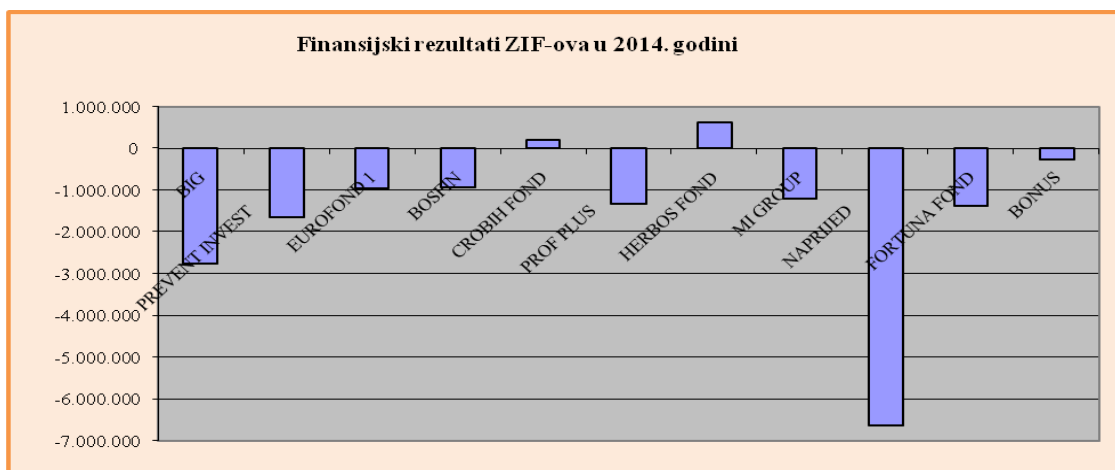

2013. godine, nadzornom odboru ZIF-a BONUS dd Sarajevo u iznosu od 50.237 KM, dok je najniži iznos naknade, koja je na istom nivou kao i lani, obračunat nadzornom odboru ZIF-a FORTUNA FOND dd Cazin, u iznosu od 6.660 KM.

Na osnovu ostvarenih realizovanih prihoda i rashoda, 2 ZIF-a i 4 OIF-a ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je 9 ZIF-ova, kao i 3 OIF-a poslovalo negativno. Finansijski rezultat na osnovu realizovanih prihoda i rashoda, ako se posmatraju zatvoreni investicijski fondovi je negativan i iznosi 16.214.476 KM, dok je finansijski rezultat, posmatano ukupno za sve otvorene investicijske fondove pozitivan u ukupnom iznosu od 535.992 KM. Industrija fondova posmatrano u cjelini, poslovala je negativno i prikazano u neto iznosu, realizovani gubitak u 2014. godini iznosio je 15.678.764 KM, što je nešto viši iznos u odnosu na isti period poslovanja u prethodnoj, 2013. godini. Analitički pregled rezultata poslovanja investicionih fondova po pojedinim kategorijama dat je u sljedećoj tabeli i grafičkim prikazima

Naziv IF-a	PRIHODI				RASHODI				FINANSIJSKI REZULTAT- Realizirana dobit/gubitak
	Poslovni prihodi	Realizovana dobit	Finansijski prihodi	Ukupno	Poslovni rashodi	Realizovani gubici	Finansijski rashodi	UKUPNO	
BIG	2.332.857	742.236	6.215	3.081.308	3.071.526	2.773.703	0	5.845.229	-2.763.921
PREVENT INVEST	1.835.436	61.720	0	1.897.156	992.026	2.535.249	0	3.527.276	-1.630.120
EUROFOND 1	25.274	61.100	4	86.378	474.983	569.547	0	1.044.530	-958.152
BOSFIN	24.099	70.682	6	94.787	580.441	440.127	0	1.020.568	-925.781
CROBIH FOND	823.296	35.824	71.415	930.535	678.444	45.150	0	723.594	206.941
PROF PLUS	1.753.762	169.799	0	1.923.561	1.613.326	1.641.950	0	3.255.276	-1.331.715
HERBOS FOND	1.112.446	1.222.197	0	2.334.643	687.508	1.011.402	0	1.698.910	635.733
MI GROUP	1.047.912	207	23	1.048.142	1.327.526	923.944	0	2.251.470	-1.203.328
NAPRIJED	766.001	570.003		1.336.004	1.153.356	6.801.194	0	7.954.550	-6.618.546
FORTUNA FOND	533.305	458.985	71	992.362	488.082	1.872.255	0	2.360.337	-1.367.975
BONUS	313.051		56	313.107	570.999	0	0	570.999	-257.892
Ukupno ZIF-ovi	10.567.439	3.392.753	77.790	14.037.983	11.638.217	18.614.521	0	30.252.739	-16.214.756
EUROHAUS BALANCED*	21.846	75.081	0	96.927	30.286	509	19	30.814	66.113
HYPO BH EQUITY	62.380	382	24.277	87.039	43.646	104.208	0	147.854	-60.815
LILIUM GLOBAL	57.236	17.617	8	74.861	73.610	13.652	279	87.540	-12.679
LILIUM BALANCED	47.865	30.631	1	78.497	86.502	15.626	137	102.266	-23.769
LILIUM CASH	28.467	3.109	0	31.576	13.308	0	215	13.523	18.053
RAIFFEISEN CASH	885.352	76.554	153	962.059	419.078	29	0	419.106	542.953
RAIFFEISEN BALANCE	38.199	33.346	120	71.665	65.483	46	0	65.528	6.136
Ukupno OIF-ovi	1.141.345	236.720	24.559	1.402.623	731.912	134.069	650	866.632	535.992
Ukupno IF-ovi:	11.708.784	3.629.473	102.349	15.440.606	12.370.130	18.748.590	650	31.119.370	-15.678.764

* podaci za ovaj OIF odnose se na period 01.01. do 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Iz posebnih izvještaja IF-ova, izdvajamo pregled podataka o troškovima koji se naplaćuju na teret imovine fondova, u kojem je data struktura troškova i učešće u ukupnim troškovima poslovanja, te njihov odnos prema prosječnoj neto vrijednosti imovine fonda u izvještajnom periodu. U bilansu uspjeha ovi troškovi evidentirani su kao poslovni rashodi.

Vrsta troška	ZIF (Iznos u KM)	Udio %	OIF (Iznos u KM)	Udio %	IF (Iznos u KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	8.943.573	76,85	549.113	75,02	9.492.686	76,74
Naknada Registru	133.309	1,15	26	0,00	133.335	1,08
Naknada depozitaru	207.882	1,79	91.288	12,47	299.170	2,42
Naknada za reviziju	54.162	0,47	32.857	4,49	87.019	0,70
Naknada za računovodstvo	324.253	2,79	0	0,00	324.253	2,62
Naknada berzi	126.400	1,09	0	0,00	126.400	1,02
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	149.948	1,29	13.043	1,78	162.990	1,32
Troškovi servisiranja dioničara	17.038	0,15	0	0,00	17.038	0,14
Naknade i troškovi nadzornog odbora	293.522	2,52	0	0,00	293.522	2,37
Naknade i troškovi direktora fonda	865.166	7,43	0	0,00	865.166	6,99
Ostali troškovi	522.966	4,49	45.585	6,23	568.551	4,60
Ukupno troškovi:	11.638.218	100	731.912	100	12.370.130	100
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	408.603.171		47.199.677		455.802.848	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	2,85		1,55		2,71	

* podaci za ovaj OIF odnose se na period 01.01. do 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Trošak fondova koji se odnosi na naknadu društvima za upravljanje, pojedinačno po IF-ima, daje se u slijedećem tabelarnom pregledu.

NAZIV IF-a	IZNOS
BIG	2.698.435
PREVENT INVEST	718.523
EUROFOND 1	312.283
BOSFIN	362.165
CROBIH FOND	524.899
PROF PLUS	1.365.409
HERBOS FOND	442.446
MI GROUP	1.043.835
NAPRIJED	845.767
FORTUNA FOND	269.019
BONUS	360.791
UKUPNO ZIF-ovi	8.943.573
EUROHAUS BALANCED*	18.448
HYPO BH EQUITY	21.120
LILIUM GLOBAL	44.359
LILIUM BALANCED	54.760
LILIUM CASH	9.018
RAIFFEISEN CASH	354.496
RAIFFEISEN BALANCE	46.912
UKUPNO OIF-ovi	549.113
UKUPNO IF-ovi	9.492.686

* podaci za ovaj OIF odnose se na period 01.01. do 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Osim realizovanih prihoda i rashoda, u bilansu uspjeha IF-ova prikazuju se i nerealizovani dobiti i gubici koji su rezultat promjene vrijednosti finansijskih instrumenata (vrijednosnih papira) iz portfelja fondova, a koji, zbog činjenice da je ovdje riječ o preliminarnim rezultatima poslovanja IF-ova, nisu utvrđeni kao konačni, pa nisu ni obuhvaćeni u ovom izvještaju.

Ukupna imovina investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila je 471.846.336 KM i viša je u odnosu na uporedne podatke (31.12.2013. godine) za cca 7 %. Imovina zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila je 415.579.430 KM i povećana je u odnosu na isti dan prethodne godine za 9.855.246 KM ili 2,4%. Imovina otvorenih investicijskih fondova značajno je povećana za 21.190.921 KM ili 60%. Od ukupnog iznosa imovine, 88% čini imovina ZIF-ova, dok se preostalih 12% odnosi na imovinu OIF-a. I ove godine nastavlja se tendencija promjene omjera u korist OIF-ova, i to prije svega zbog značajnog porasta vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash. Stanje gotovine prema preliminarnim podacima o poslovanju fondova iznosilo je 7.421.371 KM, što je u odnosu na prethodni izvještajni period smanjenje za 4.171.183 KM ili cca 36%. Zatvoreni investicijski fondovi na ovoj poziciji iskazali su iznos od 6.036.008 KM, što je preko 80% gotovinskih sredstava svih investicijskih fondova. Najviši iznos gotovine, kod zatvorenih investicijskih fondova, na dan 31.12.2014. godine, raspoloživ je na računu ZIF-a CROBIH FOND dd Mostar u iznosu od 1.621.716. KM, dok kod otvorenih investicijskih fondova, OIF RAIFFEISEN CASH raspolaže sa najvišim iznosom gotovine od 542.641 KM.

Ulaganja fondova u iznosu od 462.820.256 KM čine 98% njihove ukupne imovine i u odnosu na stanje 31.12.2013. godine, viša su za cca 8%. Ukupna ulaganja zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila su 408.536.343 KM, a ostatak od 54.283.913 KM ili cca 12% ukupnih ulaganja fondova, odnosi se na ulaganja iz portfelja otvorenih investicijskih fondova.

U strukturi ukupnih ulaganja zatvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 373.707.881 KM, čine ulaganja fondova u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za cca 3%. Kad su u pitanju zatvoreni investicijski

fondovi, u odnosu na 2013. godini, povećana su i ulaganja u finansijska sredstva koja se drže do dospelje (riječ je dužničkim vrijednosnim papirima), kao i ulaganja u depozite, dok su ulaganja u finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu smanjena (detaljni podaci dati su u tabelarnom pregledu).

U strukturi ukupnih ulaganja otvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 26.039.000 KM, čine ulaganja fondova u depozite, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za cca 49%. U ovu kategoriju ulaganja dominantno je razvrstana imovina dva novčana otvorena investicijska fonda. Kad su u pitanju otvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2013. godini, povećana su i ulaganja razvrstana u ostale kategorije prema klasifikaciji iz MRS-a 39: u finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, u finansijska sredstva koja se drže do dospelja i u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (detaljni podaci dati su u tabelarnom pregledu).

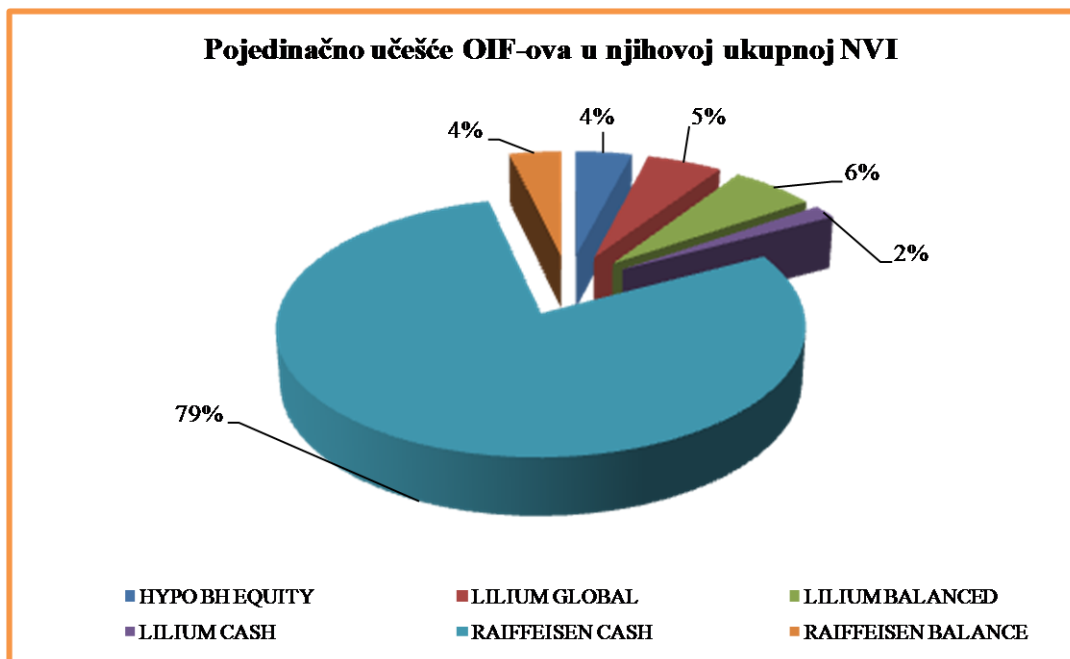
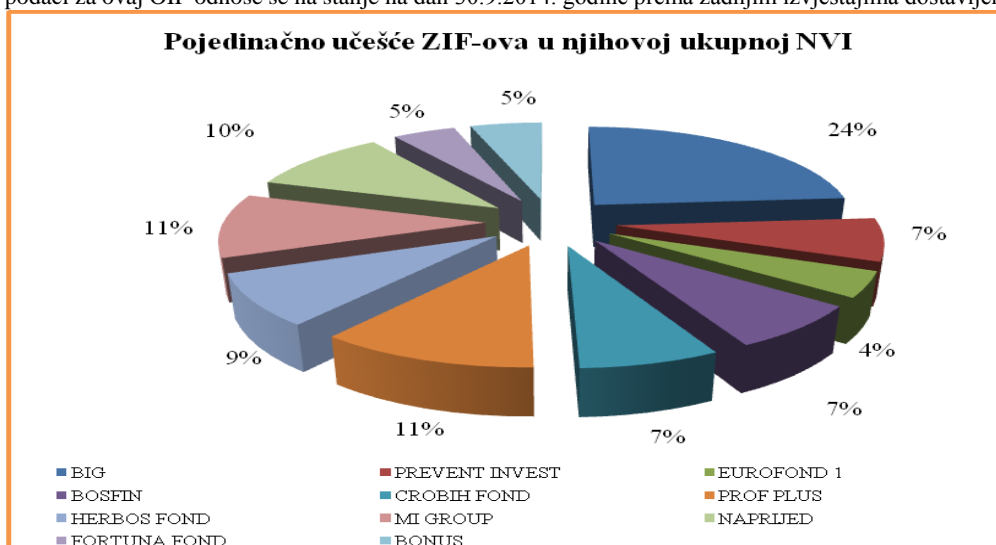
Ukupna potraživanja svih fondova na 31.12.2014. godine iznose 1.604.710 KM i viša su u odnosu na isti datum prethodne godine za cca 0,50%, s tim da su potraživanja zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.007.079 KM smanjena za cca 23%, dok su potraživanja otvorenih investicijskih fondova u iznosu od 597.631 KM viša za preko dva puta. U strukturi potraživanja, potraživanja po osnovu dividende iznose 946.934 KM ili cca 59 % ukupnih potraživanja fondova, od čega se na potraživanja zatvorenih investicijskih fondova, po osnovu dividende odnosi cca 99% od ukupnog iznosa. Ukupne obaveze fondova iznosile su 7.962.814 KM i niže su za cca 1,70 % u odnosu na stanje 31.12.2013. godine. Obaveze zatvorenih investicijskih fondova povećane za 130.971 KM ili cca 1,70 % u odnosu na iznos iz prethodne godine, dok su obaveze otvorenih investicijskih fondova smanjena za 264.680 KM ili cca 40% u odnosu na stanje 31.12.2013. godine.

Neto vrijednost imovine svih fondova, odnosno njihov ukupan kapital na dan 31.12.2014. godine iznosi 463.883.522 KM, što predstavlja povećanje za 31.179.876 KM ili cca 7% u odnosu na prethodnu godinu. Neto vrijednost imovine zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 408.005.861 KM, predstavlja povećanje za 9.744.276 KM ili cca 2,5% u odnosu na stanje 31.12.2013. godine, dok je neto vrijednost imovine otvorenih fondova u iznosu od 55.877.661 KM povećanje za 21.455.601 KM ili 62% u odnosu na stanje na kraju 2013. godine. Pregled podataka iz Izvještaja o finansijskom položaju na dan 31.12.2014. godine, koji se odnose na strukturu imovine i obaveza, pojedinačno po fondovima, daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

Naziv IF-a	Imovina					Obaveze					NVI
	Gotovina	Ulaganja	Potraživanja	Ostalo	Ukupno	iz poslovanja fonda	po osnovu troškova	prema DUF-u	ostale	Ukupno	
BIG	143.825	97.326.102	54.656	0	97.524.583	0	10.150	237.082	236.746	483.978	97.040.605
PREVENT INVEST	878.038	27.789.603	251.605	0	28.919.245	1.029	7.316	69.712	27.542	105.600	28.813.646
EUROFOND 1	140.617	19.025.633	16.196	0	19.182.446	0	36.853	1.914.451	23.079	1.974.83	17.208.063
BOSFIN	325.102	30.739.564	7.261	0	31.071.927	0	478.225	513.886	33.848	1.025.959	30.045.968
CROBIH FOND	1.621.716	27.649.373	90.985	0	29.362.074	27.200	8.668	153.943	0	189.811	29.172.263
PROF PLUS	528.409	45.239.362	205.589	0	45.973.360	0	10.007	342.228	0	352.235	45.621.125
HERBOS FOND	612.013	33.993.531	171.017	0	34.776.561	1.219	8.389	2.491	58.853	70.952	34.705.609
MI GROUP	823.217	42.834.722	123.938	0	43.781.877	171.691	20.472	259.789	283.009	734.961	43.046.916
NAPRIJED	222.898	42.323.702	26.405	0	42.573.005	0	45.635	155.582	0	201.217	42.371.788
FORTUNA FOND	660.920	17.971.236	41.271	0	18.673.428	0	10.351	48.870	0	59.221	18.614.208
BONUS	79.253	23.643.515	18.156	0	23.740.924	10.188	0	2.329.209	35.856	2.375.253	21.365.671
Ukupno ZIF-ovi	6.036.008	408.536.343	1.007.079	0	415.579.430	211.327	636.066	6.027.242	698.933	7.573.569	408.005.861
EUROHAUS BALANCED *	5.163	1.074.634	0	0	1.079.797	0	0	0	5.173	5.173	1.074.624
HYPO BH	417.497	1.792.304	8.868	0	2.218.669	0	10.186	1.863	0	12.049	2.206.620

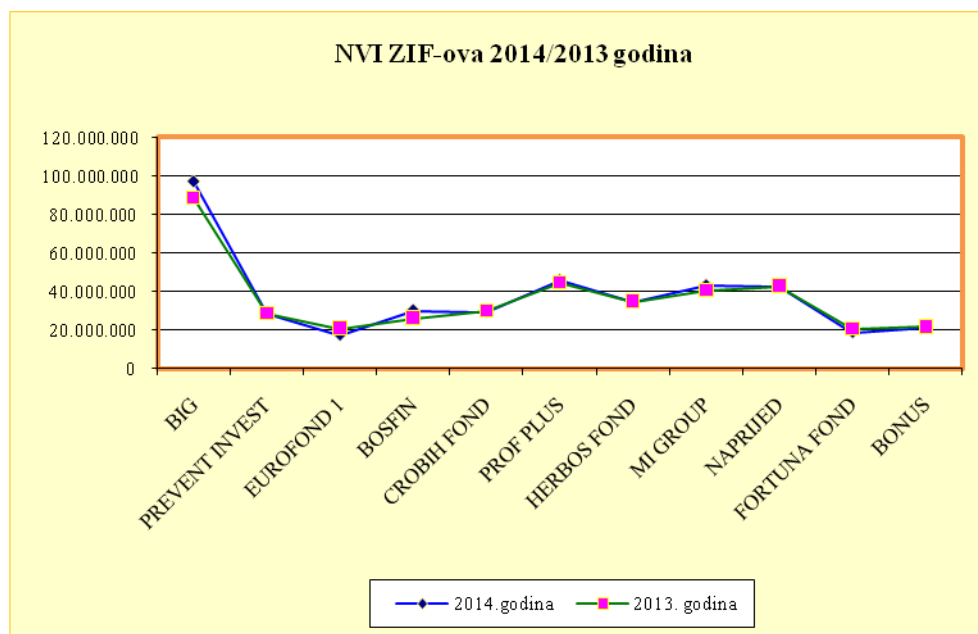
EQUITY											
LILIUM GLOBAL	13.840	2.938.657	0	0	2.952.497	5.377	440	4.499	0	10.317	2.942.180
LILIUM BALANCED	123.176	3.218.207	473	0	3.341.856	3.700	0	5.414	0	9.114	3.332.742
LILIUM CASH	81.172	888.988	8.747	0	978.907	970	0	835	0	1.805	977.102
RAIFFEISEN CASH	542.641	42.532.748	569.495	0	43.644.884	0	304.055	36.192	0	340.248	43.304.636
RAIFFEISEN BALANCE	201.873	1.838.375	10.048	0	2.050.296	0	6.199	4.341	0	10.540	2.039.756
Ukupno OIF-ovi	1.385.363	54.283.913	597.631	0	56.266.906	10.047	320.881	53.144	5.173	389.245	55.877.661
Ukupno IF-ovi:	7.421.371	462.820.256	1.604.710	0	471.846.336	221.374	956.947	6.080.387	704.106	7.962.814	463.883.522

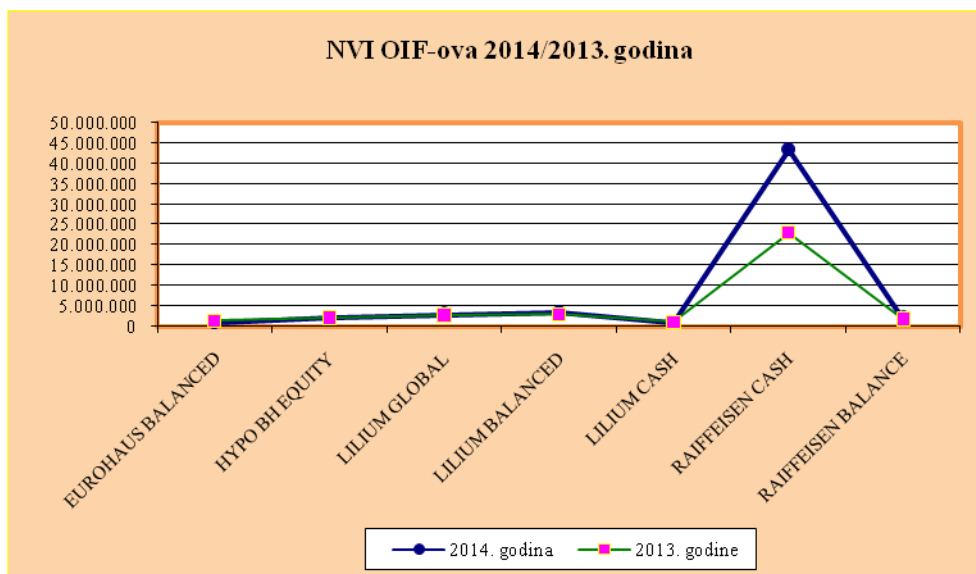
* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Neto vrijednosti imovine po fondovima na kraju 2014. godine u odnosu na isti dan prethodne godine dat je u sljedećem tabelarnom i grafičkom prikazu.

Naziv IF-a	NVI na dan 31.12.2014.	NVI na dan 31.12.2013.	Razlika	% smanjenja/povećanja
BIG	97.040.604	88.221.782	8.818.822	10,00
PREVENT INVEST	28.813.646	28.392.318	421.328	1,48
EUROFOND 1	17.208.063	20.918.261	-3.710.198	-17,74
BOSFIN	30.045.968	26.219.043	3.826.925	14,60
CROBIH FOND	29.173.263	29.784.404	-611.141	-2,05
PROF PLUS	45.621.125	44.305.297	1.315.828	2,97
HERBOS FOND	34.705.609	34.709.735	-4.126	-0,01
MI GROUP	43.046.917	40.586.820	2.460.097	6,06
NAPRIJED	42.371.788	42.759.648	-387.860	-0,91
FORTUNA FOND	18.614.208	20.694.627	-2.080.420	-10,05
BONUS	21.365.671	21.689.652	-323.981	-1,49
Ukupno ZIF-ovi	408.006.861	398.281.587	9.725.275	2,44
EUROHAUS BALANCED	1.074.624	1.215.808	-141.184	-11,61
HYPO BH EQUITY	2.206.620	2.019.045	187.575	9,29
LILIUM GLOBAL	2.942.180	2.680.856	261.324	9,75
LILIUM BALANCED	3.332.742	2.876.134	456.609	15,88
LILIUM CASH	977.102	1.046.982	-69.880	-6,67
RAIFFEISEN CASH	43.304.636	22.812.401	20.492.235	89,83
RAIFFEISEN BALANCE	2.039.756	1.770.838	268.919	15,19
Ukupno OIF-ovi	55.877.661	34.422.063	21.455.598	62,33
UKUPNO	463.884.522	432.703.649	31.180.873	7,21

Iz prezentiranih podataka u narednoj tabeli, vidi se da se tržišne cijene dionice ZIF-ova kreću u rasponu 13,70-60% njene neto knjigovodstvene vrijednosti. Najmanja razlika između neto i tržišne vrijednosti dionice, utvrđena je kod ZIF-a Fortuna Fond dd Cazin, dok najnižu tržištu cijenu, u odnosu prema knjigovodstvenoj neto vrijednosti dionice, imamo kod ZIF-Naprijed dd Sarajevo.

Struktura ulaganja zatvorenih investicijskih fondova, pa prema tome i IF-ova, općenito, upućuje da u FBiH, pretežno, posluju dionički fondovi.

ZIF	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE		
	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.
BIG	8,97	8,87	9,1	3,74	3,6	3,34
PREVENT INVEST	14,46	14,05	14,25	4,1	4,7	4,15
EUROFOND 1	6,53	5,79	4,77	1,65	1,98	2,09
BOSFIN	9,15	8,63	9,89	4,5	3,5	3,60
CROBIH FOND	9,46	9,16	9,06	5,61	6,01	5,80
PROF PLUS	10,12	8,73	8,99	3,48	3,6	4,24
HERBOS FOND	12,54	12,17	12,17	5,95	6,05	5,00
MI GROUP	10	8,2377	8,7371	4,31	4,3	4,10
NAPRIJED	10,04	10,49	10,64	2,64	2,06	1,46
FORTUNA FOND	9,61	9,26	8,33	4,2	6,3	5,00
BONUS	7,3	6,65	6,44	4,41	3,48	2,90
EUROHAUS BALANCED*	7,0019	7,8300	7,6849			
HYPO BH EQUITY	4,983	5,2236	5,3909			
LILIUM GLOBAL	2,2512	2,2191	2,2219			
LILIUM BALANCED	8,6430	8,8191	9,1187			
LILIUM CASH	10,0767	10,3842	10,5511			
RAIFFEISEN CASH	102,0469	104,3689	106,4496			
RAIFFEISEN BALANCE	nema podataka	102,6492	112,2048			

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 21.12.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Naziv IF-a	Ulaganja kroz BU	Ulaganja do dospjeća	Ulaganja raspoloživa za prodaju	Depoziti	Ulaganja ukupno	
					Vrijednosot	Broj
BIG	0	0	84.316.102	13.010.000	97.326.102	77
PREVENT INVEST	0	1.431.913	25.857.690	500.000	27.789.603	71
EUROFOND 1	0	0	19.025.633	0	19.025.633	53
BOSFIN	0	0	30.739.564	0	30.739.564	74
CROBIH FOND	3.408.939	3.273.168	20.967.266	0	27.649.373	96
PROF PLUS	0	40.112	44.499.250	700.000	45.239.362	50
HERBOS FOND	0	0	33.993.531	0	33.993.531	49
MI GROUP	0	0	42.834.721	0	42.834.721	87
NAPRIJED	42.884		42.280.818	0	42.323.702	108
FORTUNA FOND	12.421.446	0	5.549.791	0	17.971.236	64
BONUS	0	0	23.643.515	0	23.643.515	68
Ukupno ZIF-ovi	15.873.269	4.745.193	373.707.881	14.210.000	408.536.342	797
EUROHAUS BALANCED*	0	0	1.074.634	0	1.074.634	41
HYPO BH EQUITY	35.390	484.479	722.435	550.000	1.792.304	44
LILIUM GLOBAL	0	0	2.938.657	0	2.938.657	28
LILIUM BALANCED	0	0	3.138.207	80.000	3.218.207	28
LILIUM CASH	0	178.988	0	710.000	888.988	14
RAIFFEISEN CASH	5.563.420	12.640.328	0	24.329.000	42.532.748	29
RAIFFEISEN BALANCE	1.237.691	230.684	0	370.000	1.838.375	13
Ukupno OIF-ovi	6.836.501	13.534.479	7.873.933	26.039.000	54.283.913	197
Ukupno IF-ovi:	22.709.770	18.279.671	381.581.814	40.249.000	462.820.255	994

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

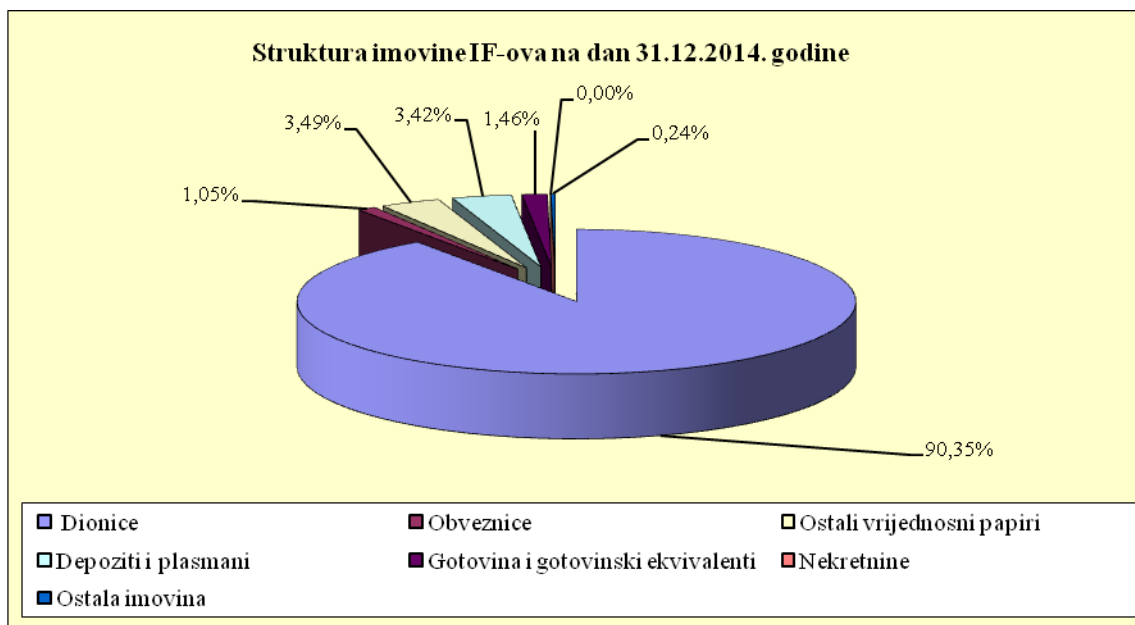
Na dan 31.12.2014. godine, IF-ovi u svom portfelju imaju dionice različitih emitenata iz BiH i inostranstva, čija ukupna vrijednost iznosi 382.269.757 KM. Ulaganja u obveznice iznose 15.778.351 KM, ulaganja u ostale vrijednosne papire (npr. trezorski zapisi i udjeli OIF-ova) iznose 24.773.118 KM, dok depoziti i plasmani iznose 40.579.045 KM.

Detaljan pregled strukture imovine fonda na dan 31.12.2013. godine dajemo u sljedećoj tabeli i grafičkom prikazu:

R. br.	Opis	vrijednost ZIF-ova 31.12.2014.	% u imovini ZIF-ova	vrijednost OIF-ova 31.12.2014.	% u imovini OIF-ova	vrijednost IF-ova 31.12.2014.	% u imovini IF-ova
1.	Dionice	375.489.044	90,35	6.780.713	12,05	382.269.757	81,02
2.	Obveznice	4.347.360	1,05	11.430.992	20,32	15.778.351	3,34
3.	Ostali vrijednosni papiri	14.489.938	3,49	10.283.179	18,28	24.773.118	5,25
4.	Depoziti i plasmani	14.210.000	3,42	26.369.045	46,86	40.579.045	8,60
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.062.414	1,46	1.385.363	2,46	7.447.776	1,58
6.	Nekretnine	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Ostala imovina	980.673	0,24	17.615	0,03	998.288	0,21
I	UKUPNA IMOVINA	415.579.429	100	56.266.906	100	471.846.335	100

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Osnovni kapital ZIF-ova na 31.12.2014. godine iznosio je 1.031.712.732 KM, koliko je iznosio, na isti dan prethodne godine, dok je vrijednost izdatih udjela svih OIF-ova iznosila 59.422.007 KM, što je povećanje za cca 53 %, u odnosu na stanje iz izvještaja za prethodnu 2013. godinu. Vrijednost izdatih udjela je značajno porasla zbog činjenice da su tokom 2014. godine značajno povećan broj izdatih udjela od strane Otvorenog investicijskog fonda Raiffeisen Cash Sarajevo. Ukupan broj emitovanih dionica ZIF-ova na dan 31.12.2014. godine, s obzirom na stanje osnovnog kapitala je nepromjenjen i iznosi 44.861.231, dok je broj izdatih udjela OIF-ova povećan i iznosi 2.759.228.

ZIF	Struktura kapitala							Broj dionica
	Osnovni kapital	Kapitalne i rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Nersporedena dobit	Nepokriveni gubitak	Nerealizovani dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
BIG	273.916.665	816.964	-109.239.716	0	68.453.309	0	97.040.604	10.658.236
PREVENT INVEST	79.766.598	-21.593	-30.814.574	7.318.216	27.435.002	0	28.813.646	2.021.967
EUROFOND 1	64.985.958	4.034.927	-12.853.602	7.191.250	46.150.470	0	17.208.063	3.610.331
BOSFIN	56.210.881	2.851.455	-526.569	47.306.435	75.796.234	0	30.045.968	3.038.426
CROBIH FOND	79.390.428	427.705	-4.532.037	273.141	46.386.974	0	29.172.263	3.053.478
PROF PLUS	66.961.277	2.683.902	-36.111.176	13.418.837	1.331.715	0	45.621.125	5.072.824
HERBOS FOND	68.721.704	0	-27.223.588	635.733	7.428.240	0	34.705.609	2.851.523
MI GROUP	119.231.706	4.125.582	-32.421.766	359.249	48.247.854	0	43.046.917	4.926.930
NAPRIJED	87.639.440	5.485.294	-19.572.127	0	31.197.161	16.342	42.371.788	4.076.253
FORTUNA FOND	53.657.688	3.796.770	-10.573.686	11.755.302	21.199.093	-18.822.773	18.614.208	2.235.737
BONUS	81.230.387	1.880.484	-35.902.896		25.842.304	0	21.365.671	3.315.526
Ukupno ZIF	1.031.712.732	26.082.490	-319.771.737	88.258.164	399.468.356	-18.806.431	408.0861	44.861.231

OIF	Struktura kapitala							Broj udjela
	Osnovni kapital	Kapitalne i rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Nersporedena dobit	Nepokriveni gubitak	Nerealizovani dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
UROHAUS BALANCED*	1.561.918	0	-492.616	136.549	131.227	0	1.074.624	142.656
HYPO BH EQUITY	4.402.563	0	-1.345.149	0	850.794	0	2.206.620	409.327
LILIUM GLOBAL	4.896.529	0	64.035	56.949	2.075.333	0	2.942.180	1.324.166
LILIUM BALANCED	3.704.317	0	220.338	111.434	703.348	0	3.332.742	365.485
LILIUM CASH	925.663	0	0	51.439	0	0	977.102	92.607
RAIFFEISEN CASH	42.084.431	0	0	1.220.206	0	0	43.304.636	406.809
RAIFFEISEN BALANCE	1.846.586	0	0	193.170	0	0	2.039.756	18.179
Ukupno OIF	59.422.007	0	-1.553.392	1.769.747	3.760.702	0	55.877.661	2.759.228

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Ukupan broj dioničara ZIF-ova na dan 31.12.2014. godine iznosi 201.024. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2013. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 0,39 % ili 792 dioničara.

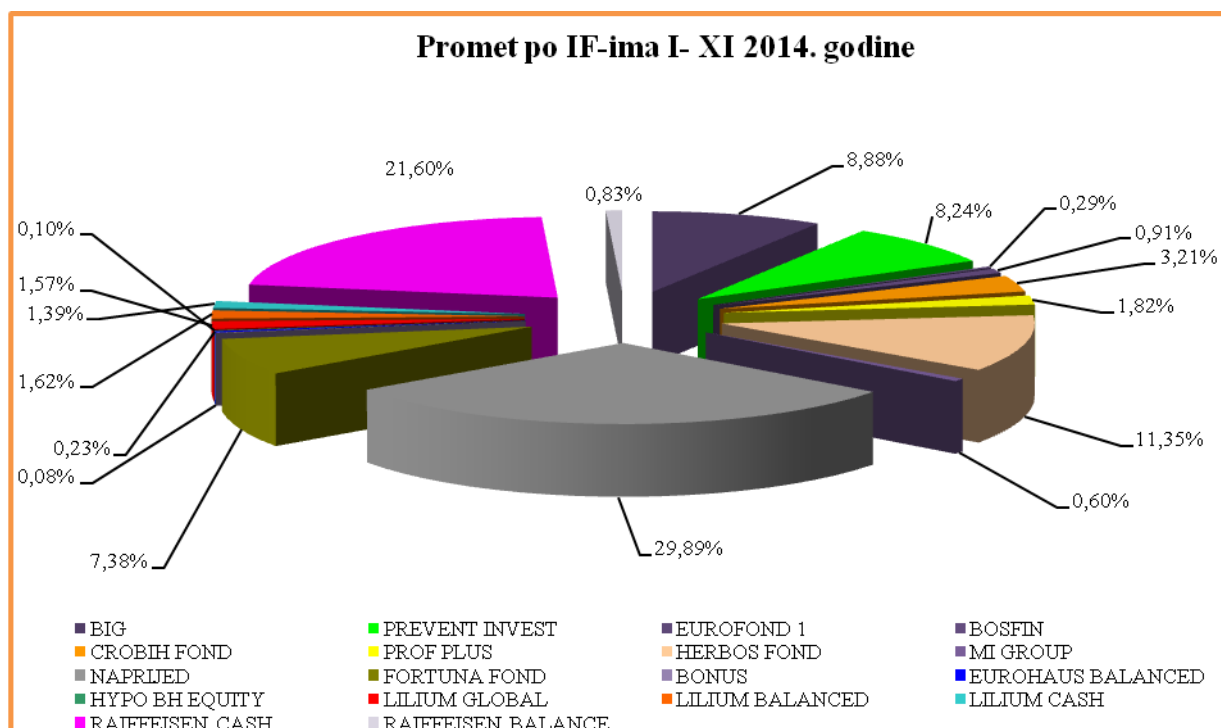
Pregledi broja dioničara po fondovima, uporedno po godinama, dati su u tabeli.

ZIF	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a											
	31.12.2014.						31.12.2013.					
	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća
BIG	35.227	6	0	3	35.236	17,53	35.465	6	1	2	35.474	17,58
EUROFOND-1	25.641	4	3	2	25.650	12,76	25.679	5	2	2	25.688	12,73
PROF-PLUS	23.812	3	1	5	23.821	11,85	23.958	4	5	3	23.970	11,88
MI GROUP	21.545	11	2	2	21.560	10,73	21.705	11	2	3	21.721	10,76
NAPRIJED	19.061	3	5	4	19.073	9,49	19.088	1	3	5	19.097	9,46
FORTUNA FOND	18.045	5	4	5	18.059	8,98	18.074	6	4	2	18.086	8,96
CROBIH FOND	16.735	3	0	2	16.740	8,33	16.844	3	0	2	16.849	8,35
BOSFIN	12.461	8	6	2	12.476	6,21	12.462	8	6	2	12.478	6,18
HERBOS FOND	11.103	2	1	3	11.109	5,53	11.175	3	1	3	11.182	5,54
BONUS	9.012	6	1	4	9.023	4,49	8.955	6	0	4	8.965	4,44
PREVENT INVEST	8.264	6	3	4	8.277	4,12	8.296	5	2	3	8.306	4,12
Ukupno					201.024		201.701	58	26	31	201.816	

U 2014. godini, ukupan promet vrijednosnih papira, u ime i za račun investicijskih fondova, iznosio je 104.1038.074 KM, od čega se 61.491.298 KM odnosi na kupovine, a 42.546.776 KM na prodaje vrijednosnih papira. Fondovi su, dakle, više investirali u odnosu na prodaju vrijednosnih papira iz portfelja. Od ukupno ostvarenog prometa, cca 73% se odnosi na učešće ZIF-a, a 27% na učešće OIF-ova. Kad kupovnih transakcija učešće ZIF-ova u ukupnom prometu iznosilo je cca 65, dok je u prodajnom prometu učešće iznosilo cca 85%.

Detaljan pregled prometa od transakcija po IF-a daje se u sljedećoj tabeli

Naziv IF-a	PROMET					
	ukupno			% učešća IF-a		
	kupovine	prodaje	Ukupno	kupovine	prodaje	Ukupno
BIG	6.551.026	2.686.926	9.237.951	10,65	6,32	8,88
PREVENT INVEST	4.610.742	3.962.248	8.572.990	7,50	9,31	8,24
EUROFOND 1	35.297	270.449	305.746	0,06	0,64	0,29
BOSFIN	96.492	851.159	947.651	0,16	2,00	0,91
CROBIH FOND	1.821.269	1.521.676	3.342.944	2,96	3,58	3,21
PROF PLUS	820.667	1.077.979	1.898.647	1,33	2,53	1,82
HERBOS FOND	6.161.698	5.648.418	11.810.116	10,02	13,28	11,35
MI GROUP	430.894	192.917	623.811	0,70	0,45	0,60
NAPRIJED	15.395.593	15.705.937	31.101.530	25,04	36,91	29,89
FORTUNA FOND	3.707.620	3.968.443	7.676.063	6,03	9,33	7,38
BONUS	31.374	50.100	81.474	0,05	0,12	0,08
Ukupno ZIF-ovi	39.662.673	35.936.252	75.598.925	64,50	84,46	72,66
EUROHAUS BALANCED	1.200	237.957	239.157	0,00	0,56	0,23
HYPO BH EQUITY	58.229	46.463	104.693	0,09	0,11	0,10
LILIUM GLOBAL	940.893	691.737	1.632.631	1,53	1,63	1,57
LILIUM BALANCED	945.625	740.205	1.685.830	1,54	1,74	1,62
LILIUM CASH	789.370	655.407	1.444.777	1,28	1,54	1,39
RAIFFEISEN CASH	18.655.635	3.812.352	22.467.987	30,34	8,96	21,60
RAIFFEISEN BALANCE	437.672	426.403	864.075	0,71	1,00	0,83
Ukupno OIF-ovi	21.828.625	6.610.524	28.439.149	35,50	15,54	27,34
Ukupno IF-ovi	61.491.298	42.546.776	104.038.074	100	100	100

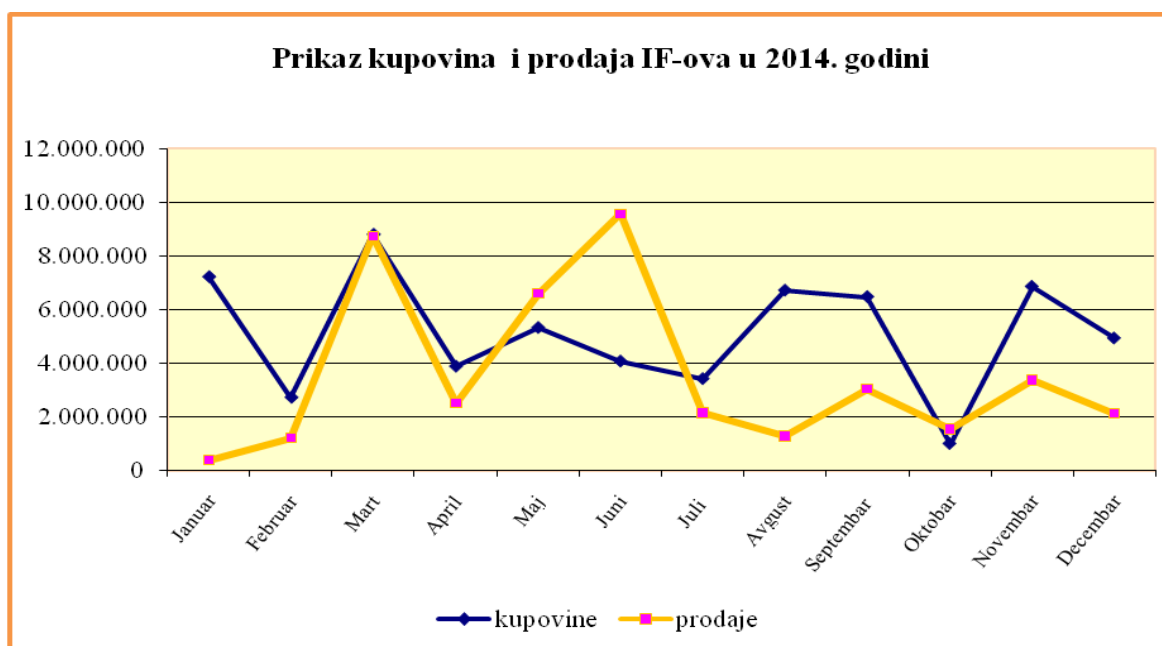
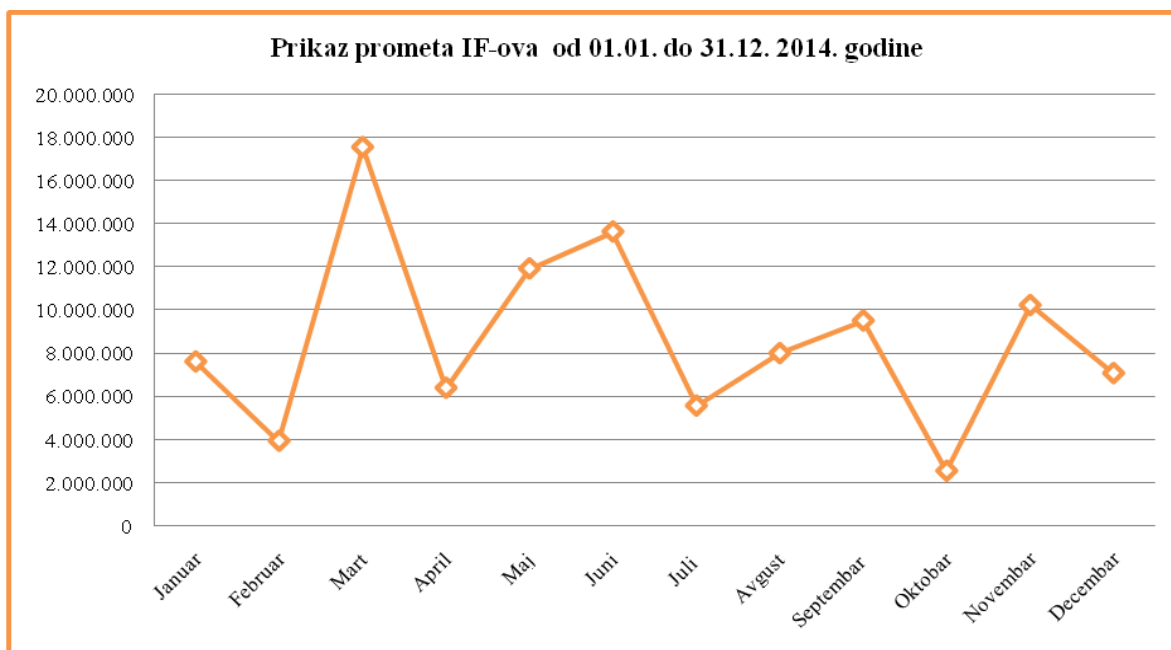
Posmatrano pojedinačno, najviše je trgovano, u ime i za račun ZIF-PREVENT INVEST dd Sarajevo, bilo da je riječ o kupovnim ili prodajnim transakcijama. Kao i prethodne godine, nizak nivo investicijske aktivnosti, zabilježen je kod ZIF-a BONUS dd Sarajevo, dok u ime i za račun ZIF-a BOSFIN dd Sarajevo nije obavljena niti jedna transakcija.

Mjesečni pregled prometa, koji je ostvaren od transakcija vrijednosnim papirima, u ime i za račun ZIF-ova, Oif-ova i ukupno svih IF-ova, tokom 2014. godine, dat je u tabeli i grafikonu koji slijede.

ZIF	Kupovina (KM)	Prodaja (KM)	Ukupno promet (KM)
Januar	4.709.761	276.652	4.986.412
Februar	662.456	1.144.381	1.806.838
Mart:	4.350.055	6.946.804	11.296.859
April	2.394.067	2.385.100	4.779.167
Maj	5.163.078	5.054.990	10.218.068
Juni	1.223.503	7.679.453	8.902.957
Juli	3.335.086	1.883.649	5.218.736
Avgust	5.608.557	1.267.840	6.876.398
Septembar	4.964.919	2.934.212	7.899.131
Oktobar	798.759	1.499.495	2.298.253
Novembar	3.952.859	2.948.562	6.901.421
Decembar	2.499.574	1.915.111	4.414.686
Ukupno:	39.662.675	35.936.250	75.598.925

OIF	Kupovina (KM)	Prodaja (KM)	Ukupno promet (KM)
Januar	2.515.315	113.989	2.629.304
Februar	2.065.422	67.454	2.132.875
Mart:	4.454.650	1.813.573	6.268.223
April	1.494.483	123.719	1.618.202
Maj	167.531	1.547.085	1.714.617
Juni	2.854.673	1.888.384	4.743.057
Juli	88.314	261.915	350.229
Avgust	1.113.250	14.250	1.127.500
Septembar	1.518.369	96.564	1.614.933
Oktobar	205.915	42.086	248.001
Novembar	2.912.277	419.022	3.331.299
Decembar	2.438.606	222.481	2.661.087
Ukupno:	21.828.803	6.610.524	28.439.328

IF	Kupovina (KM)	Prodaja (KM)	Ukupno promet (KM)
Januar	7.225.076	390.641	7.615.717
Februar	2.727.878	1.211.835	3.939.713
Mart	8.804.704	8.760.378	17.565.082
April	3.888.550	2.508.819	6.397.368
Maj	5.330.610	6.602.076	11.932.685
Juni	4.078.176	9.567.837	13.646.013
Juli	3.423.400	2.145.565	5.568.965
Avgust	6.721.807	1.282.090	8.003.898
Septembar	6.483.287	3.030.777	9.514.064
Oktobar	1.004.674	1.541.581	2.546.255
Novembar	6.865.136	3.367.584	10.232.720
Decembar	4.938.180	2.137.592	7.075.772
Ukupno:	61.491.478	42.546.775	104.038.253

S obzirom da je, tokom 2014. godine, prometovano sa cca 22% vrijednosti ukupne imovine fondova, proizlazi da je investicijska aktivnost u 2014. godini bila na višem nivou u odnosu na prethodnu godinu kada je prometovano sa cca 15% vrijednosti ukupne imovine fondova, što znači da se nastavlja trend povećanja investicijske aktivnosti investicijskih fondova.

V 3. Upravni postupci i registar fondova

Upravni postupci u oblasti investicijskih fondova obuhvataju rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica koji se odnose na promjene uprave i nadzornih odbora (22), upisa promjene osnovnog kapitala u registru fondova (3), zahtjeve za sticanje udjela u društvima za upravljanje (5), saglasnosti na izmjene Statuta (6), promjena banke depozitara (3), odobrenje promotivnih aktivnosti (3), uvrštenje na listu revizijskih društava za reviziju izvještaja investicijskih fondova (2). Ukupno je bilo u rješavanju u upravnim postupcima 49 zahtjeva, od toga riješeno je 44, a u toku je rješavanje pet zahtjeva.

Komisija vodi Registar fondova u koji se upisuju podaci o ZIF-ovima i DUF-ovima. U registru fondova izvršen je upis 20 promjena koje se odnose na promjene članova nadzornog odbora (14) i članova uprave (4) DUF-a i ZIF-a, te promjene osnovnog kapitala DUF-a (2).

U cilu redovnog praćenja stanja i poslovanja društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova urađene su informacije, izvještaji i analize koje su redovno razmatrane na sjednicama Komisije i na osnovu istih usvajani zaključci i mjere za postupanje.

1. Informacije o vlasničkoj strukturi ZIF-ova tromjesečno i mjesečno
2. Informacija o poslovanju ZIF-ova i DUF-ova u 2013. godine prema dostavljenim izvještajima sa prijedlogom za postupanje,
3. Analiza regulative o investicijskim fondovima;
4. Informacija o poslovanju ZIF-ova u prvom kvatralu 2014. godine prema dostavljenim izvještajima sa prijedlogom za postupanje;
5. Izvještaj o oročenim sredstvima IF-ova na dan 31.3.2014. godine
6. Identifikacija povezanih osoba DUF-a Naprijed Invest doo i ZIF-a Naprijed dd
7. Informacija o poslovanju ZIF-ova i DUF-ova u prvom polugodištu 2014. godine prema dostavljenim izvještajima sa prijedlogom za postupanje;
8. Odgovor po zahtjevu Agencije za nadzor nad osiguranjem R. Slovenije;
9. Informacija o postupanju Hypo Alpe Adria Banke dd Mostar po rješenju Komisije o usklađivanju poslovanja (kadrovska osposobljenost);
10. Informacija u vezi zahtjeva Agencije za nadzor nad osiguranjem R. Slovenije - članstvo DUF-a ABDS u finansijskom konglomeratu KD-AS;
11. Informacija o postupanju DUF-ova po upozorenjima Komisije vezano za objavu izvještaja;
12. Prijedlog Pravilnika o dopuni Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara, sa prijedlogom odgovora na dostavljene primjedbe;
13. Informacija sa prijedlogom za izmjenu Pravilnika o ulaganjima zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom;
14. Prijedlog Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom sa obradom komentara i sugestija dostavljenih od strane Udruženja/udruge DUF-ova;
15. Izdavanje prekršajnog naloga DUF-u „Raiffeisen Invest“ doo Sarajevo i odgovornoj osobi;
16. Informacija o obavljenom vanrednom nadzoru društava „Prehrana promet“ dd Tuzla i „Bugojnopromet“ dd Bugojno, sa prijedlogom za postupanje;
17. Informacija o primjeni Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja ZIF-ova, sa prijedlogom za postupanje;
18. Informacija sa prijedlogom za postupanje po planovima usklađivanja imovine ZIF-ova i pojedinačni nalozi za DUF-ove;
19. Identifikacija povezanih osoba DUF-a Kapital Invest doo Mostar i fondova kojim upravlja ovo Društvo.
20. Upozorenja DUF-ovima, pojedinačno, za otklanjanje nedostataka po pitanju visine i strukture kapitala DUF-a i obaveza objavljivanja izvještaja o poslovanju,
21. Nalog DUF-u Eurohaus Invest doo Srajevo vezano za prestanak vršenja obračuna neto vrijednosti imovine fonda kojim upravlja ovo Društvo;
22. Informacije o izmjeni podataka vezano za Listu revizorskih društava za obavljanje revizije finansijskih izvješta IF-ova i ažuriranje Liste.

Pored toga, u 25 predmeta dati su odgovori na upite i različite zahtjeve koji se odnose na poslovanje društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova.

Dozvole za obavljanje poslova investicijskih menadžera u društvima za upravljanje ima 12 lica. Dozvole za banke depozitare investicijskih fondova ima šest banaka: Hypo Alpe adria bank, Unicredit bank d.d., Vakufska banka d.d., Sberbank d.d., Raiffeisen bank d.d., Sparkasse bank d.d. Vršeni su kontinuirani posredni nadzor na osnovu dostavljenih dnevnih, mjesečnih i periodičnih izvještaja od strane DUF-ova, depozitara IF-ova i RVP –a, kao i redovni nadzor: (DUF Euroinvestment d.d., DUF

Market investment Group doo Sarajevo, DUF ABDS dd Sarajevo, DUF Hypo Alpe Adria Invest doo Mostar i Kapital Invest doo Mostar).

VI - Objavljivanje finansijskih izvještaja

Za dioničare i investitore koji učestvuju u upravljanju u dioničkim društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procjene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne. Istovremno, transparentnost u objavljivanju finansijskih izvještaja i informacija bitnih za poslovanje društava preduslov su za dobro korporativno upravljanje. Pravovremeno i potpuno objavljivanje informacija obezbjeđuje pristup informacijama svim zainteresiranim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu vrijednosnih papira, sredinom prošle godine donijet je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o objavljivanju izvještaja emitenata, kojim je propisano da otvorena društva čijim se dionicama trguje na berzi godišnje i polugodišnje izvještaje o poslovanju objavljuju na web stranici berze, a Komisiji su dužni dostaviti potvrdu o tome. Ostala dionička društva mogu objavljevati izvještaje na web stranici berze ili u dnevnim novinama.

Izvještaji za 2013. godinu dostavljeni su na propisanim obrascima u elektronskoj formi i objavljeni na web stranici Komisije za privredna društva, banke i osiguravajuća društva, brokerske kuće i DuF- ove i fondove.

Pravilnik propisuje i obavezu dostavljanja kvartalnih izvještaja društava koja su uvrštena na kotaciju na Sarajevskoj berzi. Novi obrasci za elektronsko izvještavanje usklađeni su sa računovodstvenim standardima i objavljeni na web stranici Komisije. Na osnovu informacija o postupanju emitenata u vezi izvršavanja obaveze izvještavanja i objavljivanja informacija o poslovanju dioničkih društava vidljiv je pomak iz godine u godinu, mada još uvijek ima potrebe za preduzimanje mjera i aktivnosti prema jednom broju dioničkih društava koja ne izvršavaju svoje obaveze. Komisija će kroz mjere iz njene nadležnosti nastojati unaprijediti primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja na našem tržištu.

VII – Nadzor

U 2014. godini u vršenju nadzora na tržištu vrijednosnih papira su obavljani redovni i vanredni nadzori učesnika na tržištu, te nadzori po predstavkama pravnih i fizičkih lica i po službenoj dužnosti.

Izvršeni su sljedeći neposredni vanredni i redovni nadzori:

- Neposredni vanredni nadzor Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo – sazivanje i održavanje 18 skupštine – sačinjen izvještaj;
- Neposredni nadzor vanredne aukcije dionicama BOR Banke d.d. Sarajevo, u kome su izdata tri zapisnika profesionalnim posrednicima: SEE Investment d.o.o. Sarajevo, Unibroker d.o.o. Sarajevo i AW Broker d.o.o. Sarajevo. Po provedenom neposrednom nadzoru izdata Javna opomena profesionalnom posredniku SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo, kao i Nalozi za otklanjanje nedostataka po obavljenom nadzoru izdati Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo; UNIBROKER d.o.o. Sarajevo; VGT BROKER d.o.o. Visoko i AW BROKER d.o.o. Sarajevo;
- Neposredni vanredni nadzor prometa dionicama Valjčiči d.d. Konjic Izdat zapisnik AW Broker d.o.o. Sarajevo, upućena akta za Valjčiči d.d. Konjic – mali dioničari i uprava; podneseni prekršajni nalozi protiv pravnog lica: „Polisara“ d.o.o. Sarajevo i profesionalnog posrednika „AW BROKER“ d.o.o. Sarajevo;
- Neposredni vanredni nadzor DC Gradačac – korporativno upravljanje – izdat zapisnik, dat nalog za postupanje DC Gradačac;

- Neposredni vanredni nadzor DUF-a Euroinvestment d.d. Tuzla i Bosfin d.d. Sarajevo – dat naloz za postupanje DUF-u Euroinvestment d.d. Tuzla;
- Neposredni vanredni nadzor prometa dionicama IK Banke d.d. Zenica, na osnovu kojeg su izdata četiri zapisnika profesionalnim posrednicima: SEE Investment d.o.o. Sarajevo, Eurohaus d.o.o. Sarajevo, AW Broker d.o.o. Sarajevo, Hypo-Alpe-Adria Bank d.d. Mostar. Izdati naloz za postupanje SASE, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Odgovor podnosiocima predstavki i društvu IK Banka d.d. Zenica, svim brokerskim društvima upućeno Upozorenje u vezi sa prijemom naloga, Agenciji za bankarstvo FBiH dostavljeno obavještenje o vanrednom nadzoru IK Banke d.d. Zenica;
- Neposredni vanredni nadzor prometa i prijenosa vrijednosnih papira emitenata ELEKTRO GRUPA d.d. Jajce i ELEKTRO BOSNA d.d. Jajce u periodu od 01.01.2010. do 18.03.2014. godine, u kome su zdati zapisnici profesionalnim posrednicima: VGT Broker d.o.o. Visoko, Fima International d.o.o. Sarajevo i Eurohaus d.o.o. Sarajevo te bankama sa dozvolom Komisije za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima (brokerski poslovi i/ili poslovi skrbnika): Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar i UniCredit Bank d.d. Mostar, kao i Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo. Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo dostavljena urgencija po ranije dostavljenom Izvješčaju o počinjenom djelu, a po provedenom vanrednom nadzoru prometa dionica „Zadrugar“ d.d. Jajce i „Elektro grupa“ d.d. Jajce;
- Neposredni redovni nadzori društava za upravljanje fondovima i zatvorenih investicionih fondova – izdato osam zapisnika o obavljenom redovnom nadzoru. U kontroli investicijske aktivnosti, između ostalog izvršena je provjera karakterističnih transakcija dionicama iz portfolia fondova, provjera konkretnih ulaganja sa investicijskim ciljevima definisanim prospektom ZIF-a, provjera postupanja u vezi sa ograničenjima propisanim odredbama Pravilnika o ulaganju zatvorenih investicionih fondova na inostranom tržištu, kao i provjera postupanja po odredbama Pravilnika o ulaganjima ZIF-ova sa javnom ponudom.
- Neposredni vanredni nadzor transakcija dionicama društva “Bosnalijek” d.d. Sarajevo u period 01.01.2012. – 30.04.2013. godine. Izdato je osam zapisnika o nadzoru profesionalnim posrednicima SEE Investment d.o.o. Sarajevo, Eurohaus d.o.o. Sarajevo, AW Broker d.o.o. Sarajevo, Hypo-Alpe-Adria Bank d.d. Mostar, Raiffeisen Bank, VGT Broker, Unibroker i Fima International, izdata Javna opomena profesionalnom posredniku Eurohaus d.o.o. Sarajevo i Državnom tužilaštvu BiH dostavljena Informacija o neposrednom vanrednom nadzoru transakcija dionicama društva “Bosnalijek” d.d. Sarajevo u period 01.01.2012. – 30.04.2013. godine.

Izvršeno je 28 posrednih vanrednih nadzora po predstavakama ili po službenoj dužnosti, od kojih se navode važniji:

1. Postupanje u vezi sa tenderom Centrotrans - Eurolines d.d. Sarajevo – grupa dioničara - obavještenje podnosiocima predstavke;
2. Promet dionicama PBS-a Sarajevo – akti za Tužilaštvo i Agenciju za bankarstvo;
3. Posredni nadzor prometa vrijednosnim papirima emitenata Elektro Grupa d.d. Jajce (u periodu od 19.03.2014. do 31.12.2014. godine), Energoinvest – TAT d.d. Sarajevo u stečaju i Magic d.d. Bihać. Od dva profesionalna posrednika koja su posredovala u transakcijama vrijednosnim papirima emitenata zatražena je dostava dokumentacije, a od banaka koje obavljaju poslove skrbništva (UniCredit Bank d.d. Mostar i Raiffeisen Bank d.d. BiH) dostava podatka o stvarnim vlasnicima dionica u transakcijama vrijednosnim papirima emitenata. Od Fima International d.o.o. Sarajevo i VGT Broker d.o.o. Visoko zatraženo izjašnjenje na postojanje manipulacija na tržištu vrijednosnih papira. Od Sarajevske berze-burze d.d. Sarajevo zatražena je Informacija da li su poduzimali aktivnosti u vezi sa navedenim prometom. UniCredit Bank d.d. Mostar je dostavljeno Upozorenje na obavezu Banke da ustroji sistem evidencije i kontrole podataka o vlasnicima koji će omogućiti pravovremene i tačne informacije o vlasnicima nad vrijednosnim papirima o kojima skrbe.

4. Posredan nadzor prometa dionica Kvantum group d.d. Sarajevo u periodu od 15.08.2013. do 31.12.2014. godine. Od profesionalnih posrednika: VGT Broker d.o.o. Visoko; AW Broker d.o.o. Sarajevo i Unibroker d.o.o. Sarajevo, koji su posredovali kod transakcija dionicama KVGSR u nadziranom periodu zatražena dostava dokumentacije te da se izjasne na okolnosti prijema i realizacije naloga koji se odnose na trgovinu dionicama ovog emitenta. Dodstavljena dopuna Izvještaja o počinjenom dijelu protiv učesnika u transakcijama dionicama emitenta Kvantum Group d.d. Sarajevo i to protiv: fizičkog lica, pravnog lica IN Capital d.o.o. Sarajevo i odgovorne osobe u pravnom licu. Izdati su prekršajni nalozi protiv šest lica (iz čl. 263. tč. 13. (kršenje čl. 233. i 234.), iznos kazne 200,00 KM, pravnog lica IN Capital d.o.o. Sarajevo i odgovorne osobe u pravnom licu (iz čl. 262. tč. 81. (kršenje čl. 233. i 234.), iznos kazne je 3.000 KM, a za odgovornu osobu u društvu 500,00 KM).

Pored navedenog urađeni su odgovori na predstavke, informacije i izvršeno dostavljanje podataka nadležnim organima:

1. Informacija Tužilaštvu BiH u vezi sa krivičnom prijavom protiv Market Bull d.o.o. Sarajevo;
2. Informacija o ponovljenom postupku u vezi Rješenja kojim je izrečena Javna opomena profesionalnom posredniku General Broker d.o.o. Sarajevo;
3. Informacija o postupanju po mjerama Komisije iz redovnog nadzora SASE;
4. Predstavka u vezi sa investiranjem u Forex tržište u BiH – javno saopštenje i odgovor podnosiocu predstavke;
5. Informacija u vezi sa aukcijom dionicama DUF-a “Euroinvestment” d.d. Tuzla;
6. Kantonalno tužilaštvo Sarajevo odgovor na zahtjev za prikupljanje potrebnih informacija;
7. Informacija o održanom radnom sastanku sa predstavnicima Moneyval sekretarijata;
8. Informacija o zakazivanju i održavanju skupštine Unis d.d. Sarajevo;
9. Dopis kantonalnom tužilaštvu Travnik – dostava dokumentacije;
10. Federalna uprava policije – dostava dokumentacije;
11. Dostava dokumentacije za SIPU;

Obavljeni su zadaci u vezi sa poslovima zastupanja Komisije u sporovima i prekršajnim postupcima pred nadležnim sudovima.

VIII - Normativne aktivnosti

Komisija je u 2014. godini u normativnoj oblasti realizovala izradu novih ili izmjenu propisa saglasno svojim ovlaštenjima u primjeni zakona i potrebama regulacije tržišta kapitala.

U okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom Komisija je donijela potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

U 2014. godini Komisija je donijela sljedeće podzakonske propise:

- 1) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima, u dva navrata,
- 2) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira,
- 3) Pravilnik o dopuni Pravilnika o emisiji vrijednosnih papira,
- 4) Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenju ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom,
- 5) Pravilnik odopuni Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara,
- 6) Odluka o izmjeni Odluke o tarifi naknada.

Proces usklađivanja propisa sa Direktivama Evropske Unije, u skladu sa preuzetim obavezama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, proveden je u znatnoj mjeri prilikom donošenja novog

Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, kao i propisa koji su doneseni radi primjene ovih zakona. Radi daljeg usklađivanja sa direktivama Evropske Unije izrađen je i dostavljen u proceduru usvajanja novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom 2004/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o preuzimanju dioničkih društava, od 21. 04. 2004. godine. Inicirana je izrada nacrtu novog Zakona o privrednim društvima. U okviru javne rasprave o nacrtu Zakona o privrednim društvima, Komisija je nadležnom ministarstvu dostavila detaljne i obrazložene primjedbe i sugestije na nacrt ovog zakona. Prijedlog Zakona o privrednim društvima već je usvojen na jednom od domova Parlamenta Federacije BiH.

Komisija je donijela Smjernice za primjenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti, pratila postupanje po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti i Pravilniku o procjeni rizika, podacima, informacijama, dokumentaciji, metodama identifikacije i ostalim minimalnim pokazateljima neophodnim za efikasnu provedbu odredbi ovog Zakona.

Od ostalih aktivnosti treba pomenuti redovno praćenje propisa i saradnja sa nadležnim ministarstvima u izradi nacrtu zakona. Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica dato je preko 50 mišljenja i odgovora na upite o primjeni zakona i drugih propisa. Najčešći upiti odnose se na održavanje skupština dioničara, ostvarivanje prava dioničara, rad i imenovanje nadzornog odbora i uprave dr. Postupajući po zahtjevima u upravnim sporovima i prekršajnim postupcima pred sudovima, ažurno su dostavljani odgovori na žalbe i podnesci nadležnim sudovima i osigurano prisustvo predstavnika Komisije u postupcima pred sudovima.

Prilog Pregled propisa iz oblasti tržišta kapitala

1. Zakon o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br.85/08, 109/12)
2. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“ br.39/98, 36/99, 33/04)
3. Zakon o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08)
4. Zakon o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ broj 77/15)
5. Zakon o Registru vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
6. Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br 81/15)
7. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/99)
8. Pravilnik o upravljanju dioničkim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 19/10)
9. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/13, 48/14, 60/14)
10. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 23/05)
11. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Sl. n. FBiH“ br. 37/09)
12. Pravilnik o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 49/99, 4/05, 18/08, 8/09)
13. Pravilnik o vrjednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda („Službene novine FBiH“ br. 42/09)
14. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova i investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/09, 73/09, 66/11, 87/12, 46 /13)
15. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Sl. n. FBiH“ br. 34/09, 1/10, 31/10, 7/11, 53/13, 27/14, 35 /14)
16. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene n. FBiH“ br. 18/09)
17. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/01)
18. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za investicijske savjetnike („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/03)
19. Pravilnik o emisiji vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 87/10, 112/12, 103/14);

20. Odluku o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 21/01)
21. Pravilnik o načinu sticanja i prometa vlastitih dionica („Službene novine Federacije BiH“ br. 12/04)
22. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ broj 33/09)
23. Pravilnik o registru udjela („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/09, 66/09);
24. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
25. Pravilnik o bankama depozitarima investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
26. Pravilnik o otvorenim investicijskim fondovima s rizičnim kapitalom („Službene novine FBiH“ broj 29/09);
27. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09, 67/10);
28. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Sl. n. FBiH“ 22/09);
29. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicijskih fondova sa zatvorenom ponudom („Sl. novine FBiH“ br. 22/09);
30. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Sl. novine Federacije BiH“ broj 18/09, 7/10, 80/13);
31. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Sl. n. FBiH“ 42/09);
32. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09, 9/10 i 13/11);
33. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire FBiH („Službene novine FBiH“ br 7/10);
34. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom na inozemnim tržištima („Sl n FBiH“ broj 11/10, 10/11);
35. Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara („Službene novine Federacije BiH“ broj 37/10, 79/12, 84/12, 7/13, 22 /14);
36. Pravilnik o pripajanju i likvidaciji investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 48/10);
37. Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja prospekta otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/10);
38. Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 7/11, 28/11, 61/11,61/12,101/12).
39. Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/14)
40. Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama („Službene novine Federacije BiH“ broj 58/15)
41. Pravilnik o vezanim zastupnicima („Službene novine Federacije BiH“ broj 58/15)
42. Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga („Službene novine Federacije BiH“ broj 68/15)
43. Pravilnik o kvalificiranim udjelima učesnika na tržištu vrijednosnih papira („Službene n. F BiH“ broj 53/13)

IX – Programski ciljevi za 2015. godinu

Komisija je donijela Program rada za 2015. godinu, kojim su detaljno utvrđene planirane aktivnosti i poslovi i zadaci. U programu rada kao prioritetne su planirane aktivnosti na ostvarivanju zakonom utvrđenih nadležnosti Komisije u oblasti regulacije i nadzora tržišta, unapređenje standarda poslovanja profesionalnih učesnika na tržištu, korporativnog upravljanja, transparentnosti tržišta, te zaštite interesa investitora i integracije i razvoja tržišta.

U narednom periodu će biti neophodno posebnu pažnju posvetiti stabilizaciji i oporavku tržišta, preduzeti mjere i ekonomske reforme koje će doprinijeti stvaranju ambijenta za veću

zainteresiranost za ulaganje domaćih i stranih investitora. Interes za ulaganje u vrijednosne papire može se postići poboljšanjem uslova za ulaganje i rastom ekonomske aktivnosti privrednih subjekata, ubrzanjem procesa privatizacije, emisijom novih dionica i obveznica i poticanjem javne ponude kao osnovnog načina emisije dionica, ali i kroz unapređenje transparentnosti tržišta i afirmaciju principa i standarda korporativnog upravljanja u dioničkim društvima.

U cilju racionalnije i efikasnije organizacije, smanjenja troškova i stvaranja povoljnijih uslova za investitore, bilo bi potrebno na nadležnim organima razmotriti inicijativu objedinjavanja regulatora u Federaciji BiH i stvaranje jedne institucije koja bi bila nadležna za regulaciju i nadzor na finansijskom tržištu (za tržište kapitala, bankarski sektor i sektor osiguranja), kako je to već organizovano u pojedinim evropskim zemljama.

Iako postoji pravni okvir za oblast tržišta kapitala na nivou entiteta, za dalji razvoj tržišta kapitala potrebno je donošenje okvirnih zakona kojima se reguliše funkcionisanje tržišta kapitala na nivou BiH, što bi značajno doprinijelo razvoju tržišta, privlačenju stranih i domaćih investitora i smanjenju troškova. U tom smislu Komisija je u više navrata inicirala prema nadležnim državnim organima izradu i donošenje neophodnih zakona iz oblasti tržišta kapitala na nivou BiH.

U cilju podrške razvoju tržišta planira se analiza i dogradnja podzakonskih propisa prema zakonima iz oblasti tržišta kapitala, poboljšanje transparentnosti tržišta, informisanja i edukacije javnosti i učesnika na tržištu kapitala i afirmacija prednosti koje za investitore pruža tržište kapitala. Posebno je potrebno razmotriti i analizirati stanje i funkcionisanje društava za upravljanje fondovima i zatvorenih investicijskih fondova u cilju preduzimanja preventivnih mjera i iznalaženja rješenja za njihovo dalje poslovanje.

Zbog potrebe usklađivanja sa standardima i direktivama Evropske Unije i poboljšanja uslova za poslovanje i funkcionisanje privrednih društava i primjenu standarda korporativnog upravljanja, očekuje se donošenje novog Zakona o privrednim društvima koji se nalazi u formi prijedloga u parlamentarnoj proceduri usvajanja. Na inicijativu Komisije izrađen je i usvojen u Parlamentu Federacije BiH novi prijedlog Zakona o preuzimanju dioničkih društava. Takođe, planira se inicirati izmjene i dopune Zakona o investicijskim fondovima.

Planira se nastavak saradnje sa nadležnim organima entiteta i države u pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanje sa propisima Evropske Unije, kao i saradnja sa drugim regulatorima u zemlji na usaglašavanju propisa, razmjeni informacija i integraciji tržišta. U tom smislu inicirat će se održavanje zajedničkog sastanka komisija za vrijednosne papire Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Takođe, značajno je nastaviti saradnju i održavanje zajedničkog sastanka sa regulatorima tržišta kapitala u regionu na bazi Deklaracije o saradnji regulatora i zajedničkih projekata.